

3. kvartal 2020

Delårsrapport

SPAREBANK 1 ØSTLANDET

Høst ved stupetårnet i Hamar.

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	2
Styrets beretning.....	3
Resultatregnskap	14
Utvidet resultatregnskap.....	15
Balanse	16
Endring i egenkapital.....	17
Kontantstrømoppstilling	19
Noter til regnskapet	20
Note 1 Regnskapsprinsipper	20
Note 2 Endringer i konsernsammensetninger	23
Note 3 Segmentinformasjon	24
Note 4 Kapitaldekning	26
Note 5 Utlån til og fordringer på kunder	28
Note 6 Avsetning til tap på utlån og forpliktelser	32
Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	36
Note 8 Finansielle derivater.....	37
Note 9 Likviditetsrisiko	38
Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	39
Note 11 Finansielle instrumenter og motregning	42
Note 12 Leieavtaler	43
Note 13 Andre eiendeler	44
Note 14 Innskudd fra og gjeld til kunder.....	44
Note 15 Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital	45
Note 16 Annen gjeld og balanseført forpliktelse.....	45
Note 17 Egenkapitalbevis	46
Note 18 Netto renteinntekter.....	48
Note 19 Hendelser etter balansedagen	48
Resultater fra kvartalsregnskapene	49
Alternative resultatmål	50
Finanskalender 2021	54
Kontaktinformasjon.....	54

Hovedtall

Konsern	01.01-30.09 2020		01.01-30.09 2019		Året 2019	
	Beløp	Prosent ¹⁾	Beløp	Prosent ¹⁾	Beløp	Prosent ¹⁾
Resultatsammendrag (mill. kroner og prosent av gj.sn.forv.kap.)						
Netto renteinntekter	1.628	1,51 %	1.582	1,64 %	2.166	1,66 %
Netto provisjons- og andre inntekter	1.035	0,96 %	1.055	1,09 %	1.388	1,06 %
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	399	0,37 %	724	0,75 %	735	0,56 %
Sum netto inntekter	3.062	2,85 %	3.360	3,47 %	4.289	3,29 %
Sum driftskostnader	1.399	1,30 %	1.441	1,49 %	1.930	1,48 %
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	1.663	1,55 %	1.920	1,99 %	2.359	1,81 %
Tap på utlån og garantier	328	0,31 %	-0	0,00 %	32	0,02 %
Driftsresultat før skatt	1.335	1,24 %	1.920	1,99 %	2.326	1,78 %
Skattekostnad	193	0,18 %	284	0,29 %	398	0,31 %
Resultat etter skatt	1.142	1,06 %	1.637	1,69 %	1.928	1,48 %
Renter hybridkapital	14	0,01 %	7	0,01 %	15	0,01 %
Resultat etter skatt inkl. renter hybridkapital ²⁾	1.128	1,05 %	1.630	1,69 %	1.913	1,47 %
Lønnsomhet						
Egenkapitalavkastning ²⁾	9,7 %		14,8 %		12,8 %	
Kostnadsprosent ²⁾	45,7 %		42,9 %		45,0 %	
Balanse og nøkkeltall						
Brutto utlån til kunder	113.624		104.037		107.035	
Brutto utlån til kunder inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	160.993		147.310		150.688	
Utlånsvekst siste 12 mnd ²⁾	9,2 %		5,9 %		8,2 %	
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	9,3 %		6,6 %		7,5 %	
Innskudd fra kunder	85.496		76.866		78.494	
Innskuddsvekst siste 12 mnd ²⁾	11,2 %		9,4 %		9,8 %	
Innskuddsdekning ²⁾	75,2 %		73,9 %		73,3 %	
Innskuddsdekning inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	53,1 %		52,2 %		52,1 %	
Akkumulert snitt forvaltningskapital	143.616		129.296		130.394	
Forvaltningskapital ²⁾	148.898		136.568		134.783	
Forretningskapital ²⁾	196.267		179.841		178.436	
Tap og mislighold						
Tap på utlån i prosent av brutto utlån ²⁾	0,4 %		0,0 %		0,0 %	
Utlån og fordringer i trinn 2 i prosent av brutto utlån	6,4 %		7,0 %		7,4 %	
Utlån og fordringer i trinn 3 i prosent av brutto utlån	0,7 %		0,5 %		0,4 %	
Soliditet og likviditet						
Ren kjernekapitaldekning	17,3 %		16,7 %		17,2 %	
Kjernekapitaldekning	18,3 %		17,7 %		17,9 %	
Kapitaldekning	20,2 %		19,7 %		19,8 %	
Netto ansvarlig kapital	16.502		15.685		15.444	
Egenkapitalprosent ²⁾	11,2 %		11,6 %		11,8 %	
Uvektet kjernekapitalandel	7,1 %		7,4 %		7,2 %	
LCR ³⁾	152,0 %		203,5 %		162,2 %	
LCR i NOK ³⁾	147,5 %		196,8 %		147,1 %	
LCR i EUR ³⁾	621,0 %		1463,2 %		1248,3 %	
Bemanning						
Antall årsverk ved utgangen av perioden	1.136		1.119		1.127	
Egenkapitalbevis						
Børskurs (i kr)	87,70		83,50		92,50	
Børsverdi (mill. kroner)	10.158		9.672		10.714	
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern ²⁾	96,00		91,20		93,67	
Resultat per EK-bevis, i kr ⁴⁾	6,80		9,72		11,55	
Pris/resultat per EK-bevis ²⁾	9,66		6,42		8,01	
Pris/bokført egenkapital ²⁾	0,91		0,92		0,99	

1) Beregnet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

2) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

3) Liquidity Coverage Ratio: Måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

4) Resultat etter skatt og renter hybridkapital for kontrollerende eierinteresser * eierandelsbrøk /antall EKB.

Styrets beretning

3. kvartal 2020 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2019)

- Resultat etter skatt: 438 (409) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 10,9 (10,7) prosent
- Netto renteinntekter: 536 (554) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 392 (350) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 133 (103) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 465 (457) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: 47 (24) mill. kroner

Per 30. september 2020 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2019)

- Resultat etter skatt: 1.142 (1.637) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 9,7 (14,8) prosent
- Resultat per egenkapitalbevis: 6,80 (9,72) kroner
- Netto renteinntekter: 1.628 (1.582) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 1.035 (1.055) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 399 (724) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 1.399 (1.441) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: 328 (0) mill. kroner
- Ren kjernekapitaldekning: 17,3 (16,7) prosent
- Utlånsvekst siste 12 måneder inklusiv lån overført til kredittforetakene: 9,3 (6,6) prosent
- Innskuddsvekst siste 12 måneder: 11,2 (9,4) prosent

Konsernet SpareBank 1 Østlandet

Konsernet består av SpareBank 1 Østlandet og de 100 prosent eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Innlandet AS, EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS, EiendomsMegler 1 Oslo AS (datterdatter), Youngstorget 5 AS og AS Vato, samt det 95 prosent eide datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS. Videre består konsernet av det 70,68 prosent eide holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS, som igjen eier 100 prosent av aksjene i datterselskapet TheVIT AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet.

SpareBank 1 Østlandet eier 12,40 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS, 18,00 prosent av SpareBank 1 Utvikling DA, 20,87 prosent av SpareBank 1 Kreditt AS, 9,99 prosent av BN Bank ASA, 20,00 prosent av SMB Lab AS og 20,00 prosent av Betr AS, samt 18,74 prosent av SpareBank 1 Betaling AS. Videre eier banken 22,29 prosent av SpareBank 1 Boligkreditt AS og 15,15 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt AS (kredittforetakene). Resultatene fra ovennevnte selskaper resultatføres i bankens konsernregnskap tilsvarende bankens eierandel. Konsernet avlegger regnskapet etter internasjonale regnskaps-standarder vedtatt av EU (IAS 34).

Konsernresultat for 3. kvartal 2020

Konsernresultat

Konsernet SpareBank 1 Østlandets resultat etter skatt ble 438 (409) mill. kroner, mot 438 mill. kroner i 2. kvartal 2020. Egenkapitalavkastningen ble 10,9 (10,7) prosent, mot 11,3 prosent i 2. kvartal 2020.

Spesifikasjon av konsernresultat etter skatt i mill. kroner	3. kv 20	2. kv 20	3. kv 19
Resultat etter skatt i morbanken	299	386	324
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	-7	-124	0
Resultatandeler fra:			
SpareBank 1 Gruppen AS - Konserntall	72	69	26
SpareBank 1 Boligkreditt AS	12	44	3
SpareBank 1 Næringskreditt AS	2	3	1
EiendomsMegler 1 Innlandet AS	6	11	5
EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - Konserntall	6	5	2
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	37	28	29
SpareBank 1 Østlandet VIT AS - Konserntall	1	2	-3
SpareBank 1 Kreditt AS	0	2	6
SpareBank 1 Betaling AS	-1	0	-2
BN Bank ASA	10	8	9
Youngstorget 5 AS	1	1	1
Øvrige konsernposter	0	3	10
Resultat etter skatt for konsernet	438	438	409

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter ble 536 (554) mill. kroner mot 498 mill. kroner i 2. kvartal 2020. Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,44 (1,64) prosent, mot 1,38 prosent i 2. kvartal 2020.

Netto renteinntekter økte med 38 mill. kroner fra forrige kvartal. Denne økningen i netto renteinntekter skyldtes en kombinasjon av vekst i utlån og at konsernets verdipapirgjeld ble reprimert med inntil tre måneders forsinkelse etter fall i markedsrentene tidligere i år. I tillegg ble utlånsrentene satt ned tidligere enn innskuddsrentene i andre kvartal, noe som ga særskilt lave netto renteinntekter forrige kvartal.

Både utlåns- og innskuddsrenter ble vesentlig redusert fra samme periode i fjor. Reduksjonen i netto renteinntekter på 18 mill. kroner fra samme periode i fjor skyldtes i hovedsak reduserte rentemarginer som følge av at utlånsrentene ble satt ned mer enn innskuddsrentene.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter ble 392 (350) mill. kroner mot 300 mill. kroner i 2. kvartal 2020.

Provisjonsinntekter fra kredittforetakene utgjorde 116 (84) mill. kroner, mot 42 mill. kroner i 2. kvartal 2020.

Inntekter fra eiendomsmegling utgjorde 102 (89) mill. kroner, mot 84 mill. kroner i 2. kvartal 2020, og inntekter fra regnskapstjenester utgjorde 40 (38) mill. kroner, mot 49 mill. kroner i 2. kvartal 2020.

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 133 (103) mill. kroner, mot 314 mill. kroner i 2. kvartal 2020.

Driftskostnader

Sum driftskostnader ble 465 (457) mill. kroner, mot 447 mill. kroner i 2. kvartal 2020. Økningen i sum driftskostnader fra forrige kvartal på 18 mill. kroner skyldtes i hovedsak økte personalkostnader i eiendomsmeglerselskapene som følge av økt aktivitetsnivå.

Tap på utlån og garantier

Tap på utlån og garantier utgjorde 47 (24) mill. kroner, mot 130 mill. kroner i 2. kvartal 2020. Tapskostnaden i tredje kvartal skyldtes hovedsakelig økte individuelle tapsavsetninger (trinn 3) med 38 mill. kroner. De modellgenererte tapsavsetningene økte med 5 mill. kroner som følge av periodens vekst og migrasjon. Videre ble det foretatt en reduksjon av «post modell adjustments» (PMA) for antatt, ikke observert migrering fra trinn 1 til trinn 2 med 15 mill. kroner. Redusert PMA følger av de vurderinger som er gjort av utlånsporteføljen i lys av de erfaringer konsernet har hatt med lånekundenes betjeningssevne siden PMA ble introdusert i 1. kvartal i år. For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 1 «Regnskapsprinsipper», note 5 «Utlån til og fordringer på kunder», og note 6 «Avsetning til tap på utlån og forpliktelser».

Konsernregnskap per 30. september 2020

Konsernresultat

Konsernresultat etter skatt hittil i år per 30. september var 1.142 (1.637) mill. kroner, og egenkapitalavkastningen ble 9,7 (14,8) prosent.

Spesifikasjon av konsernresultat etter skatt i mill. kroner	30.09.20	30.09.19
Resultat etter skatt i morbanken	965	1.574
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	-287	-582
Resultatandeler fra:		
SpareBank 1 Gruppen AS - Konserntall	285	459
SpareBank 1 Boligkreditt AS	23	27
SpareBank 1 Næringskreditt AS	6	4
EiendomsMegler 1 Innlandet AS	16	11
EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - Konserntall	11	10
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	95	92
SpareBank 1 Østlandet VIT AS - Konserntall	2	-4
SpareBank 1 Kreditt AS	2	15
SpareBank 1 Betaling AS	-3	7
BN Bank ASA	24	11
Youngstorget 5 AS	3	7
Øvrige konsernposter	0	5
Resultat etter skatt for konsernet	1.142	1.637

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter ble 1.628 (1.582) mill. kroner. Netto renteinntekter må ses i sammenheng med provisjonsinntekter fra lån og kreditter overført til deleide kredittforetak på totalt 237 (251) mill. kroner. Samlede netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetak ble 1.865 (1.832) mill. kroner. Bedrede utlånsmarginer og vekst i utlån bidro til økningen i samlede netto renteinntekter, mens lavere innskuddsmargin og reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene trakk i motsatt retning. Samlede netto renteinntekter ble videre påvirket av at utlånsrentene i løpet av 2. kvartal ble satt ned tidligere enn innskuddsrentene og tidligere enn verdipapirinnlånene ble reprimert etter fallet i markedsrentene.

Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,51 (1,64) prosent.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter ble 1.035 (1.055) mill. kroner.

Mill. kroner	30.09.20	30.09.19
Betalingsformidling	79	90
Fonds- og forsikringsprovisjon	169	152
Provisjon fra kredittforetak	237	251
Provisjonsinntekter fra kredittkort	45	46
Eiendomsmegling	262	262
Regnskapstjenester	142	140
Øvrige inntekter	103	114
Netto provisjons- og andre inntekter	1.035	1.055

Reduksjonen i netto provisjons- og andre inntekter skyldes i hovedsak reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene, reduserte inntekter fra betalingsformidling og reduksjon i øvrige inntekter, mens økte inntekter fra fonds- og forsikringsprovisjon trakk i motsatt retning.

For mer utfyllende informasjon om de ulike resultatenehetene i konsernet vises det til note 3 «Segmentinformasjon».

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 399 (724) mill. kroner.

Mill. kroner	30.09.20	30.09.19
Utbytte fra andre enn konsernselskaper	13	19
Netto resultat fra eierinteresser	331	520
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	55	185
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	399	724

Utbytte på 13 (19) mill. kroner besto hovedsakelig av utbytte fra Totens Sparebank på 11 (12) mill. kroner.

Netto resultat fra eierinteresser utgjorde 331 (520) mill. kroner.

Resultatandeler i mill. kroner	30.09.20	30.09.19
SpareBank 1 Gruppen AS	285	459
SpareBank 1 Boligkreditt AS	23	27
SpareBank 1 Næringskreditt AS	6	4
SpareBank 1 Kreditt AS	2	15
SpareBank 1 Betaling AS	-3	7
BN Bank ASA	24	11
Øvrige konsernposter	-6	-3
Netto resultat fra eierinteresser	331	520

Reduksjonen på 189 mill. kroner fra samme periode i fjor skyldes i hovedsak svakere resultater fra SpareBank 1 Gruppen. Også SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Kreditt AS og Sparebank 1 Betaling AS viste svakere resultater enn i samme periode i fjor. Resultatandeler fra BN Bank ASA inngikk i konsernet først med virkning fra 24. mai 2019.

Resultatbidrag fra SpareBank 1 Gruppen var per 30. september på 285 mill. kroner. Av dette utgjorde SpareBank 1 Østlandet sin andel av gevinsten i SpareBank 1 Gruppen i forbindelse med overføring av personrisikoområdet fra SpareBank 1 Forsikring AS til Fremtind Forsikring AS 217 mill. kroner. Tilsvarende utgjorde SpareBank 1 Østlandet sin andel av gevinsten i SpareBank 1 Gruppen i 2019 i forbindelse med forsikringsfusjonen og nedsalget i Fremtind Forsikring AS 291 mill. kroner.

Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser ble 55 (185) mill. kroner. For mer utfyllende informasjon vises det til note 7 «Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser».

Driftskostnader

Sum driftskostnader ble 1.399 (1.441) mill. kroner og utgjorde 45,7 (42,9) prosent av netto inntekter.

Driftskostnader i mill. kroner	30.09.20	30.09.19	Endring
Personalkostnader ex. Restruktureringskostnader	798	819	-2,5 %
Av-/nedskrivninger	99	99	0,3 %
IKT-kostnader	230	217	6,3 %
Markedsføring	51	66	-23,6 %
Driftskostnader faste eiendommer	40	35	14,3 %
Øvrige driftskostnader	180	200	-10,0 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	1.398	1.436	-2,6 %
Restruktureringskostnader	1	5	
Sum driftskostnader	1.399	1.441	-2,9 %

Reduksjonen i sum driftskostnader på 42 mill. kroner skyldtes i hovedsak reduksjon i personalkostnader, markedsføringskostnader og øvrige driftskostnader, blant annet som følge av en periode med permitteringer i enkelte datterselskaper under første del av Koronakrisen. Videre hadde konsernet kostnader på 7 mill. kroner i 2019 i tilknytning til rabatt ved kjøp av egenkapitalbevis i forbindelse med emisjon mot de ansatte.. Økte IKT-kostnader og økte driftskostnader for faste eiendommer trekker i motsatt retning. Restruktureringskostnader utgjorde 1 (5) mill. kroner og skyldes sluttvederlag i forbindelse med nedbemanning i morbanken.

Per 30. september 2020 var det 1.136 (1.119) årsverk i konsernet. Av bemanningsøkningen på 17 årsverk skyldes 14 årsverk morbanken.

Tap på utlån og garantier

Konsernet hadde per 30. september bokført netto tap på utlån og garantier med 328 (0) mill. kroner.

Tapene fordelte seg som følger:

Spesifikasjon av periodens tapskostnad i mill. kroner	Totalt	PM	BM	SBIFØ
Endring avsetning til tap	284	18	225	40
Konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuelle nedskrivninger på	14	6	8	0
Konstaterte tap som det tidligere år ikke er foretatt individuelle nedskrivninger på	53	3	5	45
-Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	22	2	1	19
Periodens tapskostnad	328	25	238	66

De modellgenererte tapsavsetningene økte med 109 mill. kroner, hovedsakelig som følge av justerte forutsetninger (PD/LGD) og endret scenarivekting. I tillegg ble det i perioden foretatt «post model adjustments» (PMA) for antatt, ikke observert migrering fra trinn 1 til trinn 2 på 40 mill. kroner. Videre ble de individuelle tapsavsetningene (trinn 3) økt med 133 mill. kroner.

Fjorårstallene var sterkt preget av en reduksjon av tapsavsetningene som følge av at validering av tapsmodellene viste at de tidligere LGD-estimatene var betydelig høyere enn realiserede tapsrater. Det vises for øvrig til note 6 «Avsetning til tap på utlån og forpliktelser».

Av konsernet SpareBank 1 Østlandets samlede utlån, inkludert lån overført til kredittforetakene, besto 74 (74) prosent av utlån til personmarkedet, som hovedsakelig er boliglån. Bedriftsmarkedsporteføljen har lav eksponering mot sykliske bransjer.

Kredittrisiko

Konsernets balanseførte tapsavsetning på utlån og forpliktelser per 30. september 2020 var 642 (340) mill. kroner. Økningen fra samme periode i fjor skyldes i hovedsak økte modellgenererte tapsavsetninger, økte individuelle tapsavsetninger og PMA for antatt, ikke observert migrering fra trinn 1 til trinn 2. Realiserede tap var moderate.

Konsernets utlån og forpliktelser er gruppert i tre grupper; trinn 1, trinn 2 og trinn 3.

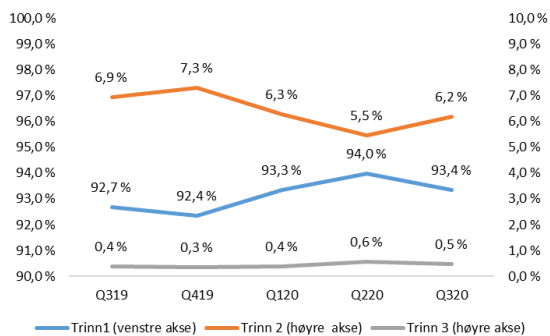
Trinn 1 benyttes for utlån og forpliktelser som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for 12 måneders forventet tap.

Trinn 2 benyttes for utlån og forpliktelser som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, men hvor det ikke er inntruffet kredittap på balansedato. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for forventet tap over levetiden.

Trinn 3 benyttes for utlån og forpliktelser som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er inntruffet kredittap på balansedato. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for forventet tap over levetiden.

Brutto utlån og forpliktelser definert som trinn 3 utgjorde 751 (494) mill. kroner per 30. september 2020. Dette tilsvarte 0,66 (0,47) prosent av brutto utlån. Av brutto utlån og forpliktelser definert som trinn 3 var 221 (82) mill. kroner tapsavsett.

Netto eksponering på de ulike trinnene fordelte seg som følger:

For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 1 «Regnskapsprinsipper», note 5 «Utlån til og fordringer på kunder», og note 6 «Avsetning til tap på utlån og forpliktelser».

Koronakrisen medførte at banken iverksatte en rekke ekstraordinære tiltak. Utlånsrentene ble i hovedsak redusert med 1,25 prosentpoeng for både privat- og bedriftskunder. Konsernets lånekunder, både privat- og bedriftskunder, fikk etter søknad i hovedsak innvilget tre til seks måneders avdragsfrihet. Banken ga i tillegg statsgaranterte likviditetslån og andre likviditetsfasiliteter til bedriftskunder.

Per 30. september var det i SpareBank 1 Østlandet i divisjon Bedriftsmarked innvilget avdragsfrihet på omlag 750 lån med utlånsvolum i størrelsesorden 189 mill. kroner, innvilget 89 likviditetslån med statsgaranti med utlånsvolum i størrelsesorden 270 mill. kroner og innvilget 24 beredskapslån med utlånsvolum i størrelsesorden 111 mill. kroner. Av om lag 600 kunder som fikk innvilget 3 måneders avdragsutsettelse i divisjon Bedriftsmarked i mars og april, har i underkant av 200 kunder bedt om ytterligere 3 måneders forlengelse.

I divisjon Personmarked var det innvilget avdragsutsettelse på omtrentlig 5.900 kunder med utlånsvolum i størrelsesorden 12,8 mrd. kroner. Omfanget av forespørsler om nye avdragsutsettelser og likviditetslån har vært sterkt avtagende gjennom 2. og 3. kvartal, og av om lag 1.600 kunder som fikk innvilget 3-måneders avdragsutsettelse i mars og april, har om lag 280 kunder fått forlenget med ytterligere 3 måneder.

Per 30. september var det i SpareBank 1 Finans Østlandet mot bedriftskunder innvilget avdragsfrihet på omtrentlig 600 lån med utlånsvolum i størrelsesorden 1,8 mrd. kroner. I første runde med avdragsutsettelser fikk om lag 30

% av bedriftskundene 3-måneders avdragsutsettelse, mens om lag 4 % av kundene har hatt behov for og fått innvilget ytterligere 3-måneders avdragsutsettelse. Mot personkunder var det innvilget avdragsutsettelse på omtrentlig 1.400 kunder med utlånsvolum i størrelsesorden 365 mill. kroner. I første runde med avdragsutsettelser fikk om lag 17 % av personkundene 3-måneders avdragsutsettelse, mens om lag 2 % har hatt behov for og fått innvilget ytterligere 3-måneders avdragsutsettelse.

Kredittrisikoen målt ved bankens kredittmodeller har i løpet av 3. kvartal 2020 en svak økning innenfor bedriftsmarked, mens det for personmarked har vært stabilt. Bedriftsmarked har også økte tapsavsetninger. Det er fortsatt forventet gradvis svekkelse av kredittrisikoen i utlånsporteføljen mot slutten av året og neste år etter hvert som Koronakrisen får effekt for både personmarked og bedriftsmarked og dette reflekteres i bankens kredittmodeller. Ved utgangen av 3. kvartal 2020 er bankens målte kredittrisiko innenfor styrets vedtatte risikotoleranse. Det er styrets vurdering at konsernets kredittrisiko er lav til moderat

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen var per 30. september 148,9 (136,6) mrd. kroner. Samlet forretningskapital, definert som forvaltningskapital tillagt utlån overført til kredittforetakene, var 196,3 (179,8) mrd. kroner.

Utlån til kunder

Brutto utlån til kunder, inklusive utlån overført til kredittforetakene, var 161,0 (147,3) mrd. kroner. Det var per 30. september overført lån for 46,2 (42,2) mrd. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og 1,2 (1,0) mrd. kroner til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Utlånsvekst siste tolv måneder, inklusiv overførte lån til kredittforetakene, var 13,7 (9,2) mrd. kroner, tilsvarende 9,3 (6,6) prosent. Veksten fordelte seg med 10,7 (6,1) mrd. kroner i personmarkedet og 3,0 (3,1) mrd. kroner i bedriftsmarkedet.

Innskudd fra kunder

Per 30. september var innskudd fra kunder 85,5 (76,9) mrd. kroner. Innskuddsveksten siste 12 måneder var 8,6 (6,6) mrd. kroner, tilsvarende 11,2 (9,4) prosent. Veksten fordelte seg med 5,0 (2,5) mrd. kroner i personmarkedet og 3,6 (4,1) mrd. kroner i bedriftsmarkedet.

Innskuddsdekningen i konsernet var 75,2 (73,9) prosent. Innskuddsdekningen i konsernet, inklusive utlån overført til kredittforetakene, var 53,1 (52,2) prosent.

Likviditet

Innlån fra kredittinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (senior gjeld, senior etterstilt gjeld, ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner) var 42,7 (40,3) mrd. kroner, hvorav 47,3 (43,4) prosent var i Euro. Gjennomsnittlig løpetid på konsernets langsiktige finansiering var 4,2 (4,3) år. Gjennomsnittlig løpetid på alle innlån var 3,6 (3,9) år.

LCR (Liquidity Coverage Ratio) var 152,0 (203,5) prosent, hvor gjennomsnitt siste år var 149,8 (168,4) prosent. Det er styrets vurdering at konsernets likviditetssituasjon er betryggende.

Egenkapitalbevis

Eierandelskapitalen besto per 30. september av 115 829 789 (115 829 789) egenkapitalbevis, og bokført egenkapital per egenkapitalbevis var 96,00 (91,20) kroner. Resultat per egenkapitalbevis hittil i år per 30. september ble 6,80 (9,72) kroner.

Per 30. september var børskursen på bankens egenkapitalbevis (ticker «SPOL») 87,70 (83,50) kroner. 7. april 2020 ble det utbetalt 4,58 (4,12) kroner per egenkapitalbevis i utbytte for 2019.

Soliditet og kapitaldekning

Konsernets egenkapital var 30. september på 16,7 (15,8) mrd. kroner og utgjorde 11,2 (11,6) prosent av balansen. Uvektet kjernekapitalandel var 7,1 (7,4) prosent.

Konsernets rene kjernekapitaldekning var per 30. september 17,3 (16,7) prosent. Kjernekapitaldekning og kapitaldekning var henholdsvis 18,3 (17,7) prosent og 20,2 (19,7) prosent.

Fra og med fjerde kvartal 2019 har SpareBank 1 Østlandet konsolidert inn BN Bank ASA, hvor banken har en eierandel på 9,99 prosent, i kapitaldekningen. Denne endringen i kapitaldekningsmessig behandling skjedde etter at Finanstilsynet hadde gjort banken oppmerksom på at de legger til grunn en annen tolkning av begrepet «samarbeidende gruppe» enn banken, og dermed forventer

konsolidering av denne eierposisjonen. Banken var uenig med Finanstilsynets vurderinger av saken, men besluttet å konsolidere BN Bank i kapitaldekningsrapporteringen i tråd med Finanstilsynets ønske. Effekten av denne endringen var isolert sett -0,4 prosentpoeng i ren kjernekapitaldekning.

I tråd med vedtak fra Finanstilsynet, økte konsernet fra 1. kvartal 2019 estimatene for tapsgrad gitt mislighold (LGD) for foretaksporteføljen. Effekten ble en reduksjon i ren kjernekapitaldekning på ca. 0,8 prosentpoeng. Konsernet påklaget vedtaket fra Finanstilsynet i januar 2019, og klagen er på balansetidspunktet fremdeles til behandling i Finansdepartementet.

Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er myndighetskrav med tillegg av en ledelsesbuffer på 100 basispunkter. 13. mars 2020 reduserte Finansdepartementet den motsykliske kapitalbufferen med 1,5 prosentpoeng fra 2,5 prosent til 1 prosent. Bankens krav til ren kjernekapitaldekning, inklusiv et pilar 2-krav på 1,8 prosentpoeng, var dermed per 30. september 2020 på 12,8 prosent. Finansdepartementet har varslet en økning i systemrisikobufferen med 1,5 prosentpoeng med effekt fra 31.12.2020, som tar samlet krav til ren kjernekapitaldekning opp til 14,3 prosent. Bankens rene kjernekapitaldekning er dermed betydelig høyere enn gjeldende og varslede kapitalkrav. Styret anser bankens kapitalsituasjon som betryggende.

Rating

Moody's Investors Service (Moody's) oppgraderte 5. mars 2020 SpareBank 1 Østlandets «Baseline credit assessment» (BCA) og innskudds-/gjeldsrating. Dette innebar at ratingen av bankens innskudd og seniorgjeld ble oppgradert fra A1 til Aa3, med stabile fremtidsutsikter. Bankens BCA og justert BCA ble oppgradert fra baa1 til a3. 3. juli tildelte Moody's ratingen A3 til bankens etterstilte seniorgjeld. 4. september 2020 bekreftet Moody's bankens BCA og innskudds-/gjeldsrating til Aa3. SpareBank 1 Østlandet har med dette den høyeste kredittratingen fra Moody's blant sparebankene i Norge.

Morbankregnskap per 30. september 2020

Morbankresultat

Morbankens resultat etter skatt hittil i år per 30. september ble 965 (1.574) mill. kroner. Reduksjonen fra tilsvarende periode i 2019 skyldes i stor grad at morbanken mottok et ekstraordinært utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS på 211 mill. kroner i 2019 som følge av DNB ASAs økning fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS. Videre har morbanken hatt 292 mill. kroner i økte tapskostnader, 130 mill. kroner i svakere netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser, samt 20 mill. kroner lavere netto provisjons- og andre inntekter sammenlignet med samme periode i fjor.

I motsatt retning trekker 12 mill. kroner i økte netto renteinntekter og 17 mill. kroner i reduserte driftskostnader.

Driftskostnader

I morbanken ble sum driftskostnader per 30. september 991 (1.008) mill. kroner og utgjorde 41,8 (36,0) prosent av sum netto inntekter.

Reduksjonen i driftskostnader på 17 mill. kroner skyldtes i hovedsak reduserte personalkostnader. Personalkostnadene har blitt redusert som følge av en nedgang i bemanningen på 4 årsverk i gjennomsnitt i perioden og at banken i samme periode i fjor hadde kostnader på 7 mill. kroner i tilknytning til rabatt ved kjøp av egenkapitalbevis i en ansattemisjonen. Øvrige driftskostnader skyldes lavere kostnadsbruk under Koronaperioden, samt redusert arbeidsgiveravgift med 4 mill. kroner.

Restruktureringskostnader utgjorde 1 (5) mill. kroner og skyldtes sluttvederlag i forbindelse med nedbemanning i morbanken.

Driftskostnader i mill. kroner	30.09.20	30.09.19	Endring
Personalkostnader ex. Restruktureringskostnader	504	525	-3,9 %
Av-/nedskrivninger	80	78	2,6 %
IKT-kostnader	209	199	4,9 %
Markedsføring	40	41	-1,1 %
Driftskostnader faste eiendommer	32	32	2,5 %
Øvrige driftskostnader	125	129	-3,0 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	990	1.003	-1,2 %
Restruktureringskostnader	1	5	
Sum driftskostnader	991	1.008	-1,6 %

SpareBank 1 Østlandet har en målsetting om «null kostnadsvekst i morbanken» for 2020. Hittil i år per 30. september var sum driftskostnader 17 mill. kroner, tilsvarende 1,6 %, lavere enn i samme periode i fjor.

Per 30. september var det 694 (680) årsverk i morbanken.

Tap på utlån og garantier

I morbanken var det hittil i år per 30. september kostnadsført tap på utlån og garantier på 263 (netto inntektsføring på 29) mill. kroner.

De modellgenererte tapsavsetningene var på 86 mill. kroner, hovedsakelig som følge av oppdaterte forutsetninger (PD/LGD) og endret scenariovæking. I tillegg ble det foretatt «post model adjustments» (PMA) for antatt, ikke observert migrering fra trinn 1 til trinn 2 på 35 mill. kroner i perioden. Videre ble de individuelle tapsavsetningene (trinn 3) økt med 121 mill. kroner. Fjorårstallene var til sammenligning sterkt preget av reduksjon av tapsavsetningene som følge av at validering av tapsmodellene viste at de tidligere LGD-estimatene var betydelig høyere enn realiserte tapsrater. For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 1 «Regnskapsprinsipper», note 5 «Utlån til og fordringer på kunder», og note 6 «Avsetning til tap på utlån og forpliktelser».

Soliditet og kapitaldekning

Morbankens egenkapital var 15,5 (14,9) mrd. kroner og utgjorde 10,5 (11,0) prosent av balansen per 30. september.

Ren kjernekapitaldekning for morbanken var 21,3 (21,6) prosent. Kjernekapitaldekningen var 22,3 (22,4) prosent og kapitaldekningen var 24,3 (24,8) prosent.

I tråd med vedtak fra Finanstilsynet, økte banken i 1. kvartal 2019 estimatene på tapsgrad gitt mislighold (LGD) for foretaksporføljen. Effekten ble en reduksjon i ren kjernekapitaldekning på ca. 1,2 prosentpoeng. Bankens påklaget vedtaket fra Finanstilsynet, og klagen er på balansetidspunktet fremdeles til behandling i Finansdepartementet.

Underliggende bankdrift

Underliggende bankdrift er definert som resultat før tap på utlån eksklusiv verdipapireffekter og utbytte. I tillegg er kostnader knyttet til restrukturering trukket ut.

Underliggende bankdrift i mill. kroner	30.09.20	30.09.19	Endring
Netto renteinntekter	1.411	1.399	0,8 %
Netto provisjons- og andre inntekter	604	624	-3,2 %
Sum driftskostnader	-991	-1.008	-1,6 %
Justering: Restruktureringskostnader	1	5	-84,6 %
Driftsresultat underliggende bankdrift	1.025	1.021	0,4 %

Driftsresultat fra den underliggende bankdriften hittil i år per 30. september ble 1.025 (1.021) mill. kroner. Den underliggende bankdriften viste en forbedring på 4 mill. kroner, tilsvarende 0,4 prosent fra samme periode i fjor. Resultatforbedringen skyldtes i hovedsak reduserte personalkostnader,

samt økte netto renteinntekter som følge av vekst i utlån og innskudd. Netto provisjons- og andre inntekter ble redusert som følge av reduserte inntekter fra betalingsformidling og reduserte provisjonsinntekter fra utlån overført til kredittforetakene.

Datterselskaper

SpareBank 1 Finans Østlandet AS

Finansieringsselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS (95 prosent eierandel) hadde hittil i år et resultat etter skatt på 95 (93) mill. kroner. Netto renteinntekter ble 223 (184) mill. kroner, mens tap på utlån ble 66 (29) mill. kroner.

Økningen i tapskostnaden skyldes i stor grad økte modellgenererte tapsavsetninger og individuelle tapsavsetninger knyttet til Koronakrisen. Det ble solgt en LTO-portefølje med gevinst på 9 mill. kroner i første kvartal 2020.

Brutto utlån til kunder per 30. september var 9,1 (8,8) mrd. kroner og utlånsveksten siste 12 måneder var 3,4 (10,5) prosent.

EiendomsMegler 1 Innlandet AS

EiendomsMegler 1 Innlandet AS omsatte hittil i år for 104 (96) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 16 (11) mill. kroner.

Til tross for redusert omsetning i starten av andre kvartal som følge av Koronakrisen, så økte omsetningen totalt sammenlignet med samme periode i fjor. Selskapet hadde en markedsandel hittil i år i sitt markedsområde på 30 (29 %) prosent innenfor salg av bruktboliger og fritidseiendommer.

Selskapet har opplevd en økning i aktivitetsnivået på tross av Koronakrisen. Etterspørselen etter boliger har økt i de fleste områder i Innlandet, noe som har medført det høyeste salgsvolumet på bruktboliger noensinne. Hittil i år per 30. september har volumet økt med 4,5 prosent sammenlignet med 2019, og for september isolert var økningen på hele 9,4 prosent sammenlignet med samme måned i fjor. Hittil i 2020 var det en nedgang i antall markedsførte eiendommer med 5 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. Dette har skapt økt press på boligprisene og Innlandet hadde per 30. september den nest høyeste 12-månders prisveksten av alle fylker i landet med 6,8 prosent, bare lavere enn Oslo som hadde en prisvekst på 7,7 prosent.

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - konserntall

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus konsern omsatte hittil i år for 158 (166) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 11 (10) mill. kroner.

Nedgangen i omsetning på 8 mill. kroner skyldtes endret regnskapsprinsipp for kostnader og inntekter i forbindelse med utlegg for kunder. Prinsippet ble endret fra bruttoføring til nettoføring med virkning fra 1. januar 2020.

Resultat etter skatt ble 1 mill. kroner høyere enn for samme periode i fjor, til tross for at korrigering av feil i skattekostnaden fra tidligere år ga en positiv resultat effekt på 3 mill. kroner i 2019.

Markedet for boligomsetning i selskapets områder var preget av svært høy aktivitet i tredje kvartal. Året begynte bra, før markedet roet seg betraktelig i mars da strenge tiltak i forbindelse med Koronapandemien ble iverksatt. Markedet tok seg noe opp igjen gjennom april, og var tilbake til normal aktivitet i mai og noe over normalen i juni. Tredje kvartal var preget av meget høy aktivitet og det ble i gjennomsnitt omsatt cirka 12 prosent flere boliger enn i samme periode i fjor. Det var store volumer av boliger til salgs gjennom hele tredje kvartal og omsetningen økte betydelig for selskapet. Lagrene av usolgte nye boliger i prosjekter sank noe ettersom utbyggingen i området falt noe. Boligprisene i Oslo og omegn var stigende gjennom tredje kvartal. Selskapet hadde en markedsandel i sitt markedsområde på 8,6 (8,0) i perioden innenfor salg av bruktboliger.

SpareBank 1 Østlandet VIT AS - konserntall

SpareBank 1 Østlandet VIT konsern omsatte hittil i år for 142 (140) mill. kroner og fikk et resultat etter skatt på 2 (minus 4) mill. kroner.

TheVIT AS har over tid hatt en jevn omsetningsvekst innenfor alle tjenesteområder, men opplevde i andre kvartal en nedgang i omsetning som følge av Koronakrisen. Omsetningen tok seg opp igjen i tredje kvartal og gjennom god kostnadskontroll viste lønnsomheten en bedring sammenlignet med fjoråret.

Deleide selskaper

SpareBank 1 Gruppen AS

SpareBank 1 Gruppen konsern (12,40 prosent eierandel) består av SpareBank 1-alliansens felles produktselskaper innenfor forsikring, fondsforvaltning, fordringsadministrasjon og inndrivelse.

Koronakrisen resulterte for SpareBank 1 Gruppen i betydelige forsikringsmessige avsetninger, utbetalinger på reiseforsikring og svekket finansavkastning i første halvår 2020. Resultatene bedret seg i tredje kvartal hvor Sparebank 1 Gruppen fikk et kvartalsresultat etter skatt på 788 mill. kroner. Dette er det beste kvartalsresultatet i Sparebank 1 Gruppens historie. Fremtind Forsikring AS fikk et svært godt forsikringsresultat og stod for 733 mill. kroner av kvartalsresultatet, mens Sparebank 1 Forsikring AS fikk et kvartalsresultat på 262 mill. kroner som i all hovedsak skyldtes realiserte gevinster på valutaterminer og aksjer. Videre fikk ODIN Forvaltning AS et rekordhøyt kvartalsresultat for tredje kvartal på 39 mill. kroner drevet av økt forvaltningskapital og positiv nettotegning.

SpareBank 1 Gruppen oppnådde et konsernresultat etter skatt hittil i år på 799 (1.515) mill. kroner. Kontrollerende interessers andel av konsernresultatet hittil i år utgjorde 549 (1.353) mill. kroner, og SpareBank 1 Østlandets andel av dette utgjorde 69 (168) mill. kroner.

Fisjonen av personrisikoproduktene fra SpareBank 1 Forsikring AS og DNB Livsforsikring AS med overføring til Fremtind Livsforsikring AS, der vederlaget ble betalt av Fremtind Forsikring AS, ble gjennomført med regnskapsmessige virkning fra 1. januar 2020. Det ble lagt til en grunn en samlet verdi av personrisiko-området på 6,25 mrd. kroner. Fisjonen medførte en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå. Majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av denne økningen ble 1,75 mrd. kroner. Denne gevinsten ble ført direkte mot egenkapitalen hos Sparebank 1 Gruppen, men ble ført over resultatet i konsernregnskapene til eierbankene. SpareBank 1 Østlandet sin andel av gevinsten i forbindelse med overføring av personrisiko-produktene til Fremtind Forsikring AS utgjorde 217 mill. kroner.

For 2019 utgjorde SpareBank 1 Østlandet sin andel av gevinsten i forbindelse med nedsalget i Fremtind Forsikring AS til DNB ASA 291 mill. kroner.

Resultatandelene som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet utgjorde derfor 285 (459) mill. kroner i perioden

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS (22,29 prosent eierandel) ble etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår med det reduserte finansieringskostnader.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt hittil i år på 148 (157) mill. kroner. Resultatnedgangen skyldes i hovedsak økt negativt resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser samt økte tapkostnader.

Resultatandelen fra SpareBank 1 Boligkreditt AS, som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet etter egenkapitalmetoden, korrigeres for betalte renter på hybridkapital som føres direkte mot egenkapitalen. Resultatandelen utgjorde 23 (27) mill. kroner i perioden.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS (15,15 prosent eierandel) ble etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt AS. SpareBank 1 Næringskreditt AS har to aksjeklasser med forskjellig rett til utbytte. SpareBank 1 Østlandet inkluderer 12,67 prosent av selskapets resultater i konsernregnskapet, tilsvarende vår andel av selskapets utbytte-utbetalinger.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt hittil i år på 44 (45) mill. kroner. Resultatandelen som ble tatt inn i SpareBank 1 Østlandets konsernregnskap utgjorde 6 (4) mill. kroner i perioden.

SpareBank 1 Kreditt AS

SpareBank 1 Kreditt AS (20,87 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles kredittkortselskap. Selskapet oppnådde et resultat etter skatt hittil i år på 9 (73) mill. kroner. Årsaken til reduksjonen var i hovedsak Koronakrisen resulterte i lavere omsetning, reduserte netto transaksjonsinntekter og redusert rentebærende balanse. Resultatandelen som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet hittil i år utgjorde 2 (15) mill. kroner.

SpareBank 1 Betaling AS

SpareBank 1 Betaling AS (18,74 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles selskap for betalingsløsninger. Selskapet forvalter SpareBank 1-alliansens eierandel i Vipps AS.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt hittil i år på minus 14 (minus 35) mill. kroner. Resultatandelen som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet utgjorde minus 3 (7) mill. kroner i perioden.

BN Bank ASA

BN Bank ASA (9,99 prosent eierandel fra 24. mai 2019) er en landsdekkende bank for bedrifter og personkunder som er eid av sju av bankene i SpareBank 1-alliansen.

BN Bank ASA og Bolig- og Næringskreditt AS fusjonerte i tredje kvartal 2020. Sammenligningstallene for samme periode i fjor er konserntall inklusive Bolig- og Næringskreditt AS.

BN Bank ASA oppnådde hittil i år et resultat etter skatt på 249 (240) mill. kroner og egenkapitalavkastning ble 7,8 (8,0) prosent. Rentenettoen økte med 43 mill. kroner sammenlignet med samme periode i fjor, mens andre inntekter økte med 14 mill. kroner, sum driftskostnader økte med 2 mill. kroner og tapene økte med 53 mill. kroner. Økte tapskostnader er sterkt påvirket av modellgenererte avsetninger under IFRS9 knyttet til Koronakrisen.

Resultatandelen fra BN Bank ASA, som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet etter egenkapitalmetoden, korrigeres for betalte renter på hybridkapital som føres direkte mot egenkapitalen. Resultatandelen utgjorde 24 (11) mill. kroner i perioden

For mer informasjon om regnskapet til de ulike selskapene vises det til kvartalsrapportene tilgjengelig på selskapenes egne hjemmesider.

Samfunnsansvar og bærekraft

Den 22. september var det ett år siden banken tilsluttet seg FNs prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet. Banker som har signert disse prinsippene har også forpliktet seg til å gjennomføre en påvirkningsanalyse som identifiserer hvor banken har størst positiv og negativ påvirkning. SpareBank 1 Østlandet var første norske bank til å offentliggjøre sin påvirkningsanalyse, som ser på ulike sosiale, økonomiske og miljømessige forhold innen utlån til bedriftsmarkedet og privatmarkedet. Resultatet viser at banken har størst mulighet for påvirkning innen temaene klima, avfall, bolig, arbeid, ressursutnyttelse og ressurssikkerhet, samt inkluderende, sunne økonomier. Påvirkningsanalysen blir av SpareBank 1 Østlandet sett på som et viktig supplement til andre bærekraftsanalyser, spesielt til vesentlighetsanalysen gjennomført i 2017. Påvirkningsanalysen gir verdifull ny innsikt som gjør det mulig for banken å spisse sitt bærekraftarbeid.

Innen bedriftsmarkedet viser analysen at banken har stor mulighet for påvirkning på klima. Derfor har banken sterkt fokus på å få ned klimautslippene i utlånsporteføljen. Videre peker analysen på behov for fokus på ressursutnyttelse og sirkulærøkonomisk tankegang. Resultatene for bedriftsmarkedet tilsier at fokus må være på å forbruke mindre ressurser, slippe ut mindre klimagasser og å produsere mindre avfall. For privatmarkedet har analysen fokusert på produkter og tjenester banken leverer tilknyttet bolig, samt finansiering av kjøretøy. Den positive påvirkningen innenfor privatmarkedet vil hovedsakelig være knyttet til å gi personer tilgang til bolig som gode, enten gjennom boliglån eller ved å tilby depositumskontoer. De negative påvirkningene er tilknyttet boliger og kjøretøy som utslippskilder.

Utsikter fremover

Styret trakk ved begynnelsen av året frem Koronavirusets utbredelse som en risikofaktor for regionens vekst og verdiskapning.

Gjennom 1. kvartal ble det stadig tydeligere at Koronakrisen ville ha globale konsekvenser, og 13. mars varslet regjeringen de sterkeste restriksjoner i fredstid for private personer og bedrifter. Styret påpekte i den påfølgende kvartalsrapporten at varigheten og dybden av den helsemessige, bedriftsøkonomiske og privatøkonomiske krisesituasjonen som verden, Norge og regionen befant seg i var vanskelig å forutse.

Gjennom 2. kvartal var det en stadig sterkere opplevelse av normalisering av norsk og regional økonomi. Finansmarkedene, både internasjonalt og i Norge, viste en historisk rask retur mot tidligere nivåer. Myndighetstiltak for å begrense smittespredning ble lettet løpende i takt med færre syke og nye smittetilfeller gjennom sommeren. Berørte bedrifter startet med normalisering av driften, med rask reduksjon i nivået på arbeidsledighet og permitterte som konsekvens.

Etter en sommer med betydelig lettelse av myndighetstiltakene og økt reiseaktivitet i Europa og Norge, så kom smittetalene opp igjen og er i skrivende stund økende uten at dette har gitt seg utslag i vesentlig økt grad av sykehusinnleggelse eller økning i Koronarelaterte dødsfall.

Myndighetene, både nasjonalt og lokalt, tilpasser nå smittetiltak løpende i et forsøk på å balansere ønsket om høyt aktivitetsnivå med et akseptabelt smitte- og sykdomsnivå. Aktivitetsnivået i store deler av norsk og regional økonomi er stigende, med tett på normal mobilitet. Enkelte bransjer er dog spesielt hardt rammet av krisen, slik som deler av reiselivet, underholdningsbransjen og hotellindustrien som har

et vesentlig lavere aktivitetsnivå enn normalt. Utsiktene til snarlig bedring i disse bransjer synes lave.

Aktivitetsnivået i banken har vært høyt gjennom hele perioden, og bankens medarbeidere har på en imponerende måte vært tilstede for sine kunder. Banken har både gjennom den første fasen av krisen og i tiden deretter opplevd en sterk god kundetilvekst og volumvekst. Dette viser at bankens markedsposisjon og kundetilbud står seg spesielt godt i en krisesituasjon.

Bankens erfaringer fra de siste to kvartalene tilsier i sum at konsekvenser av krisen for privatpersoner og bedrifter i regionen ser ut til å bli mindre gjennomgripende enn fryktet da nedstengningstiltakene ble iverksatt i mars. Erfaringene gjennom sommeren har vist at både bedriftskunder og personkunder i begrenset grad har hatt behov for å forlenge de avdragsutsettelse som ble innvilget i mars og april. Dette ser styret som en positiv indikasjon på robuste og tilpasningsdyktige kunder.

Banken vil fortsette å jobbe tett med kundene og sikre tidlig oppfølging av kunder med behov for bistand. Nivået på nye tapsavsetninger er redusert i forhold til de foregående kvartalene og med mindre det skulle komme en ytterligere forverring av krisen i fjerde kvartal, anser styret at behovet for ytterligere styrking av modellmessige tapsavsetninger vil være moderat de neste kvartalene.

Gjennom en kompetent organisasjon med et sterkt kundefokus, samt en solid kapital- og likviditetssituasjon anser styret at banken er meget godt posisjonert for å bistå våre kunder i tiden fremover.

Styret i SpareBank 1 Østlandet

Hamar, 30. oktober 2020

Resultatregnskap

Året	Morbank					Noter	Konsern				
	01.07-30.09		01.01-30.09				01.01-30.09		01.07-30.09		Året
	2019	2020	2019	2020 (mill. kroner)			2020	2019	2020	2019	
3.204	826	632	2.311	2.241	Renteinntekter effektiv rentes metode	18	2.461	2.497	706	889	3.453
335	92	74	269	207	Andre renteinntekter	18	207	269	74	92	335
1.617	425	244	1.180	1.037	Rentekostnader	18	1.039	1.184	244	427	1.622
1.923	493	462	1.399	1.411	Netto renteinntekter	18	1.628	1.582	536	554	2.166
892	236	260	668	654	Provisjonsinntekter		970	963	380	336	1.295
94	27	25	68	69	Provisjonskostnader		104	107	36	40	143
37	7	7	24	19	Andre driftsinntekter		169	199	49	54	236
835	216	242	624	604	Netto provisjons- og andre inntekter		1.035	1.055	392	350	1.388
19	0	1	19	13	Utbytte fra andre enn konsernselskaper	7	13	19	1	0	19
576	-6	7	576	287	Netto resultat fra eierinteresser	7	331	520	88	44	519
197	59	45	185	55	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	7	55	185	45	59	197
792	53	53	779	355	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		399	724	133	103	735
3.549	762	757	2.803	2.370	Sum netto inntekter		3.062	3.360	1.061	1.082	4.289
699	171	167	530	505	Personalkostnader		798	824	269	267	1.098
104	26	26	78	80	Avskrivninger		99	99	33	30	131
543	122	135	400	406	Andre driftskostnader		501	518	163	161	702
1.346	320	328	1.008	991	Sum driftskostnader		1.399	1.441	465	457	1.930
2.203	442	429	1.795	1.379	Driftsresultat før tap på utlån og garantier		1.663	1.920	596	550	2.359
-11	13	35	-29	263	Tap på utlån og garantier	6	328	0	47	24	32
2.214	429	394	1.824	1.116	Driftsresultat før skatt		1.335	1.920	549	526	2.326
358	105	95	250	151	Skattekostnad		193	284	111	116	398
1.856	324	299	1.574	965	Resultat etter skatt		1.142	1.637	438	409	1.928
					Hybridkapitaleierens andel av periodens resultat (renter hybridkapital)		14	9	6	2	15
					Resultat etter skatt for kontrollerende eierinteresser		1.123	1.624	430	406	1.909
					Resultat etter skatt for ikke-kontrollerende eierinteresser		5	3	2	1	4
					Resultat etter skatt		1.142	1.637	438	409	1.928
					Resultat per egenkapitalbevis (i hele kroner)		6,80	9,72	2,60	4,50	11,55
					Utvannet resultat per egenkapitalbevis (i hele kroner)		6,80	9,72	2,60	4,50	11,55
					Resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis (i hele kroner)		6,80	9,72	2,60	4,50	11,56
					Utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis (i hele kroner)		6,80	9,72	2,60	4,50	11,56

Balanse

Morbank				Konsern			
31.12.2019	30.09.2019	30.09.2020	(mill. kroner)	Noter	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
EIENDELER							
1.325	1.279	673	Kontanter og fordringer på sentralbanker		673	1.279	1.325
8.273	12.071	10.662	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		3.321	4.729	1.199
98.041	95.067	104.080	Utlån til og fordringer på kunder	5,6	113.049	103.744	106.718
17.252	18.050	20.786	Sertifikater, obligasjoner og rentefond	10	20.786	18.050	17.252
878	1.201	3.316	Finansielle derivater	8,10,11	3.316	1.201	878
675	643	655	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	10	655	643	675
4.323	4.296	4.498	Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		5.229	4.833	4.870
1.758	1.521	1.758	Investering i datterselskaper		-	-	-
89	88	93	Goodwill og andre immaterielle eiendeler		408	405	406
300	313	274	Eiendom, anlegg og utstyr		468	521	503
214	199	196	Bruksrett	12	155	156	169
520	711	534	Andre eiendeler	13	837	1.007	787
133.648	135.441	147.527	Sum eiendeler		148.898	136.568	134.783
FORPLIKTELSE							
3.647	3.884	5.475	Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner		5.506	3.897	3.650
78.534	76.893	85.540	Innskudd fra og gjeld til kunder	14	85.496	76.866	78.494
33.732	35.460	37.872	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10,15	37.872	35.460	33.732
373	353	827	Finansielle derivater	8,10,11	827	353	373
335	219	154	Forpliktelser ved periodeskatt		179	274	376
88	87	83	Forpliktelser ved utsatt skatt		213	210	212
663	2.230	728	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	16	850	2.297	739
1.303	1.428	1.302	Ansvarlig lånekapital	10,15	1.302	1.428	1.303
118.676	120.555	131.980	Sum gjeld		132.243	120.786	118.880
EGENKAPITAL							
5.791	5.791	5.791	Egenkapitalbevis	17	5.791	5.791	5.791
848	848	848	Overkursfond		848	848	848
2.740	3.192	3.535	Utjevningsfond		3.535	3.192	2.740
663	0	0	Utbytte		0	0	663
3.825	4.079	4.166	Grunnfondskapital		4.166	4.079	3.825
166	166	166	Annen innskutt egenkapital		166	166	166
12	13	30	Gavefond		30	13	12
334	303	360	Fond for urealiserte gevinster		360	303	334
292	0	0	Kundeutbytte og gaver		0	0	292
300	493	650	Hybridkapital		650	493	300
0	0	0	Annen egenkapital		996	795	817
			Ikke-kontrollerende eierinteresser		113	101	114
14.972	14.886	15.547	Sum egenkapital		16.655	15.782	15.903
133.648	135.441	147.527	Sum gjeld og egenkapital		148.898	136.568	134.783

Styret i SpareBank 1 Østlandet
Hamar, 30. oktober 2020

Endring i egenkapital

Morbank

(mill. kroner)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital					Hybridkapital	Sum egenkapital
	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Annen innskutt EK	Grunnfonds-kapital ¹⁾	Utjevningsfond ²⁾	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital		
Egenkapital per 01.01.2019	5.766	830	166	3.912	2.589	15	252	-30	400	13.900
Omklassifisering				-66	36			30		0
Egenkapitalbevis emittert og overført eiere	26	18								43
Hybridkapital									93	93
Renter på hybridkapital				-3	-6					-9
Resultat for regnskapsåret				467	1.056		51			1.574
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				-4	-9					-13
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basiswap etter skatt				2	5					7
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				-1	-2					-2
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-222	-477					-699
Utdelt gaver av resultat 2018				-6						-6
Utdelt fra gavefond 2019						-2				-2
Egenkapital per 30.09.2019	5.791	848	166	4.079	3.192	13	303	0	493	14.886
Egenkapital per 01.01.2019	5.766	830	166	3.912	2.589	15	252	-30	400	13.900
Omklassifisering				-66	36			30		0
Egenkapitalbevis emittert og overført eiere	26	18								43
Hybridkapital									-100	-100
Renter på hybridkapital				-5	-11					-15
Resultat for regnskapsåret				505	1.268		83			1.856
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				-3	-7					-10
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basiswap etter skatt				1	3					4
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				0	0					-1
Estimativik etter skatt på pensjonsordning				1	2					3
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-222	-477					-699
Utdelt gaver av resultat 2018				-6						-6
Utdelt fra gavefond 2019						-2				-2
Egenkapital per 31.12.2019	5.791	848	166	4.117	3.403	12	334	0	300	14.972
Egenkapital per 01.01.2020	5.791	848	166	4.131	3.434	12	334	-45	300	14.972
Omklassifisering ³⁾				-14	-32			45		0
Egenkapital etter omklassifisering per 01.01.2020	5.791	848	166	4.117	3.403	12	334	0	300	14.972
Hybridkapital									350	350
Renter på hybridkapital				-4	-10					-14
Resultat for regnskapsåret				281	659		25			965
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				2	5					7
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basiswap etter skatt				2	5					7
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				3	6					9
Estimativik etter skatt på pensjonsordning				-1	-3					-4
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-208	-531					-738
Utdelt gaver av resultat 2019				-6						-6
Utdelt fra gavefond 2020				-20		18				-2
Egenkapital per 30.09.2020	5.791	848	166	4.166	3.535	30	360	0	650	15.547

Konsern

	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital							Sum egenkapital
	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Annen innskutt EK	Grunnfondskapital ¹⁾	Utjevningsfond ²⁾	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Hybridkapital	Ikke-kontrollerende interesser	
<i>(mill. kroner)</i>											
Egenkapital per 01.01.2019	5.766	830	166	3.912	2.589	15	252	728	400	102	14.762
IB korrigeringer døtre								0			0
IB korrigeringer TS/FKV								-8			-8
Korrigert egenkapital per 01.01.2019	5.766	830	166	3.912	2.589	15	252	719	400	102	14.753
Omklassifisering				-66	36			30			0
Egenkapitalbevis og aksjer emittert	26	18									43
Hybridkapital									93		93
Renter på hybridkapital				-3	-6						-9
Resultat for regnskapsåret				467	1.056		51	59		3	1.637
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				-4	-9						-13
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				2	5						7
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				-1	-2						-3
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								-13			-13
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								-1			-1
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-222	-477					-6	-705
Utdelt gaver av resultat 2018				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2019							-2				-2
Egenkapital per 30.09.2019	5.791	848	166	4.079	3.192	13	303	795	493	101	15.782
Egenkapital per 01.01.2019	5766	830	166	3.912	2.589	15	252	728	400	102	14.762
IB korrigeringer døtre								0			0
IB korrigeringer TS/FKV								-8			-8
Korrigert egenkapital per 01.01.2019	5.766	830	166	3.912	2.589	15	252	719	400	102	14.753
Omklassifisering ³⁾				-66	36			30			0
Egenkapitalbevis og aksjer emittert	26	18								13	57
Hybridkapital									-100		-100
Renter på hybridkapital				-5	-11						-15
Resultat for regnskapsåret				505	1.268		83	69		4	1.928
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				-3	-7						-10
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				1	3						4
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				0	0						-1
Estimataavvik etter skatt på pensjonsordning				1	2						3
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								4			4
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								-6			-6
Utbetalt utbytte				-222	-477					-6	-705
Utdelt gaver av resultat 2018				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2019							-2				-2
Egenkapital per 31.12.2019	5.791	848	166	4.117	3.403	12	334	817	300	114	15.903
Egenkapital per 01.01.2020	5.791	848	166	4.131	3.434	12	334	771	300	114	15.903
Omklassifisering ³⁾				-14	-32			45			0
IB korrigeringer døtre								1			1
IB korrigeringer TS/FKV								0			0
Korrigert egenkapital per 01.01.2020	5.791	848	166	4.117	3.403	12	334	817	300	114	15.903
Hybridkapital									350		350
Renter på hybridkapital				-4	-10						-14
Resultat for regnskapsåret				281	659		25	172		5	1.142
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				2	5						7
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				2	5						7
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				3	6						9
Estimataavvik etter skatt på pensjonsordning				-1	-3						-4
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								8			8
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								-1			-1
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-208	-531					-6	-744
Utdelt gaver av resultat 2019				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2020				-20			18				-2
Egenkapital per 30.09.2020	5.791	848	166	4.166	3.535	30	360	996	650	113	16.655

1) Beløp overført til grunnfondskapital per 31.12.2019 inkluderer avsatt kundeutbytte og foreslått utdeling til gavemidler.

2) Beløp overført til utjevningsfond per 31.12.2019 inkluderer avsatt utbytte.

3) Renter på hybridkapital omklassifiseres fra annen egenkapital og fordeles mellom grunnfondskapital og utjevningsfond etter eierbrøken. Tilsvarende omklassifisering er gjort i sammenlikningsstall for 2019.

Kontantstrømoppstilling

Morbank				Konsern		
31.12.2019	30.09.2019	30.09.2020	(mill. kroner)	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
-7.136	-4.144	-6.257	Endring i utlån til kunder	-6.589	-5.097	-8.095
3.171	2.296	2.262	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	2.571	2.598	3.586
6.994	5.354	7.006	Endring i innskudd fra kunder	7.002	5.370	6.997
-889	-634	-531	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-533	-638	-896
259	-3.309	-314	Endring i fordringer og gjeld til kredittinstitusjoner	-19	-2.260	941
158	111	76	Renter på fordringer og gjeld til kredittinstitusjoner	-13	-5	-7
-2.762	-3.522	-3.545	Endring i sertifikater og obligasjoner	-3.545	-3.522	-2.762
148	130	64	Renteinnbetalinger fra sertifikater og obligasjoner	64	130	148
835	624	604	Netto provisjonsinntekter	1.008	1.030	1.354
70	50	49	Kursgevinster ved omsetning og trading	49	50	70
-1.236	-923	-911	Utbetalinger til drift	-1.300	-1.335	-1.792
-216	-214	-343	Betalt skatt	-394	-247	-248
-20	1.527	779	Andre tidsavgrensninger	752	1.402	-46
-623	-2.655	-1.061	Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter (A)	-946	-2.524	-751
-28	-25	-25	Investering i varige driftsmidler	-38	-55	-58
12	0	0	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	27	25	46
-687	-658	-139	Netto kontantstrøm fra langsiktige investeringer i aksjer	-139	-658	-687
601	601	300	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	175	474	474
-101	-83	136	Netto likviditetsendring fra investering (B)	24	-214	-225
5.948	5.444	5.061	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5.061	5.444	5.948
400	400	0	Opptak av ansvarlig lånekapital	0	400	400
300	300	350	Opptak av hybridkapital	350	300	300
-4.150	-2.350	-3.642	Tilbakebetaling av utstedte verdipapirer	-3.642	-2.350	-4.150
-200	-75	0	Tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	0	-75	-200
-400	-207	0	Tilbakebetaling av hybridkapital	0	-207	-400
37	37	0	Innbetalt ved emisjon av egenkapitalbevis	0	37	37
-645	-488	-450	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-450	-488	-645
-36	-24	-25	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-25	-24	-36
-42	-31	-30	Avdrag på balanseførte leieavtaler	-27	-24	-35
-238	0	0	Likviditetseffekt ved emisjon i datterselskap	0	0	13
-477	-477	-531	Utbetaling av utbytte	-536	-483	-483
-220	-220	-206	Utbetaling av kundeutbytte	-206	-220	-220
-4	-3	-8	Utdeling fra gavefond og gavemidler	-8	-3	-4
274	2.306	520	Netto likviditetsendring fra finansiering (C)	517	2.306	525
-451	-432	-405	ENDRING I LIKVIDITETSBEHOLDNING (A+B+C)	-405	-432	-451
1.958	1.958	1.507	Likviditetsbeholdning 01.01.	1.507	1.958	1.958
1.507	1.526	1.103	Likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt	1.103	1.526	1.507
			Likviditetsbeholdningen består av:			
1.325	1.279	673	Kontanter og fordringer på sentralbanker	673	1.279	1.325
183	247	430	Innskudd i og fordringer på banker uten avtalt løpetid	430	247	183
1.507	1.526	1.103	Sum likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt	1.103	1.526	1.507

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

1.1 Grunnlag for utarbeidelse

Kvartalsregnskapet for SpareBank 1 Østlandet omfatter perioden 01.01. - 30.09.2020. Kvartalsregnskapet er utarbeidet ihht. IAS 34 Delårsrapportering, gjeldende IFRS-standarder og IFRIC-fortolkninger. Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er funksjonell valuta i alle enheter i konsernet. Alle beløp er i millioner kroner med mindre noe annet er angitt. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2019. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med følgende unntak:

Nye standarder og fortolkninger som er tatt i bruk

IASB kom i september 2019 med endringer til IFRS 9 og IFRS 7. Disse endringene er obligatoriske fra 01.01.2020, men det var tillatt å tidligimplementere i 2019 regnskapet. Konsernet valgte å tidligimplementere endringene. Konsernet sitt valg om å tidligimplementere medførte at sikringsforholdene kunne videreføres uberørt av IBOR-reformen. IBOR-reformen er en pågående prosess hvor eksisterende referanserenter benyttet i fordringer, lån og derivatavtaler erstattes med alternative referanserenter.

Renteinntekter

Renteinntekter ble tidligere inndelt i renteinntekter målt til virkelig verdi og renteinntekter målt til effektiv rentes metode. Fra 1. kvartal 2020 inndeles renteinntekter i renteinntekter effektiv rentes metode og andre renteinntekter. Det er i tillegg foretatt en endring i hva effektiv rente metode omfatter. 2019-tall er omarbeidet tilsvarende. Det vises for øvrig til note 18 "Netto renteinntekter"..

1.2 Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimer, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper. Dette vil påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2019 er det redegjort nærmere for kritiske estimer og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3.

Tap på utlån

Koronakrisen har utfordret konsernets estimering av forventet kredittap. Det er på balansetidspunktet begrenset tegn til generell svekkelse av kredittkvaliteten i utlånsporteføljen. Banken har imidlertid en forventning om at Koronakrisen vil reflekteres i bankens risikomodeller over tid, gjennom bedriftenes reduserte inntjening i 2020 og økt arbeidsledighet i privatkundesegmentet. Utfordringen består i å definere forventningsrette antagelser om koronakrisen, hvor alvorlighet og varighet er høyst usikker.

Det vises til note 2 i årsregnskapet for 2019 «Regnskapsprinsipper», for en detaljert beskrivelse av anvendt tapsmodell i henhold til IFRS 9. Modellen inneholder flere kritiske estimer. De viktigste er knyttet til definisjonen av vesentlig økt kredittrisiko og sentrale forutsetninger i den generelle tapsmodellen.

Vesentlig økt kredittrisiko

Målingen av nedskrivningen for forventet kredittap i den generelle tapsmodellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Kredittoverværing måles ved utviklingen i økonomisk PD. Økonomisk PD er bankens beste vurdering av kundens misligholdsrisiko. Banken definerer at en vesentlig grad av kredittoverværing inntreffer når kundens PD har økt med over 150 prosent til et PD-nivå over 0,60 prosent.

I tillegg anses kredittrisikoen være vesentlig økt når en konto er i overtrekk eller har restanse på 30 dagers varighet eller mer, samt når kunden er satt til særlig oppfølging. Kritiske estimater for vesentlig økt kredittisiko har historisk sett hatt god støtte i resultater fra validering av kredittmodellen i SpareBank 1 Alliansen og har for øvrig vært på nivå med det andre banker benytter i tilsvarende tapsmodeller.

Sensitivitet knyttet til vesentlig økt kredittisiko:

Per 31.12.2019 ble det simulert effekten av en mer konservativ definisjon av vesentlig grad av kredittforverring, hvor denne alternativt inntreffer når kundens PD har økt med over 100 prosent (andre forhold er holdt like). Simuleringen tilsa at nivået på forventet tap endres kun uvesentlig. Forventet tap på utlån i morbanken økte med 8 mill. kroner (+2,5 prosent) og estimert effekt på konsernporteføljen var omlag 10 mill. kroner (+2,5 prosent). Ettersom Korona-pandemien ikke har endret individuelle PD-estimater vesentlig i underliggende kredittmodeller per 30.09.2020, er sensitivetsberegningene per 31.12.2019 fremdeles relevante. Imidlertid mener banken det er grunn til å anta at Korona-pandemien effekter vil slå inn i kredittmodellene med noe forsinkelse. Det er følgelig foretatt en modelloverstyring hvor det forutsettes at en andel kunder i utsatte bransjer vil migrere fra trinn 1 til trinn 2 som følge av antatt, men ikke observert, vesentlig grad av kredittforverring. Denne ekstra tapsavsetningen er basert på en skjønnsmessig vurdering av andel utlån som kan forventes å migrere i hver bransje og tilhørende forhøyet forventet kreditttap ved migrering. For morbanken er det avsatt 35 millioner kroner og i datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet er det avsatt 5 millioner kroner, totalt 40 millioner kroner for konsernet SpareBank 1 Østlandet.

Sentrale forutsetninger i den generelle tapsmodellen: Scenarievekting og estimat på forventet utvikling på misligholds- og tapsnivå.

Den generelle tapsmodellen beregner forventet kreditttap under tre scenarier for økonomisk utvikling; et forventet scenario, et nedsidescenario og et oppsidescenario. Scenarioene benytter ulike estimerte fremtidige nivåer for misligholdsrisiko (PD) og tap gitt mislighold (LGD). I kombinasjon med estimert eksponering ved mislighold (EAD), er PD og LGD de viktigste forutsetningene for beregningene av forventet kreditttap (ECL).

Utgangspunktet for forventet scenario er observert og validert nivå for mislighold (DR) og tap (faktisk LGD) de siste tre år, men utgangspunktet er gjenstand for løpende, grundige vurderinger av hvorvidt historisk mislighold og tap er forventningsrett, og nivåene på framtidig PD og LGD justeres deretter. Banken har over tid erfart et svært lavt mislighold, og allerede før Korona-pandemien var estimerte fremtidige PD-nivåer satt vesentlig høyere enn gjennomsnittlig DR siste tre år. Basert på en totalvurdering av makrobildet, ble PD-estimatene hevet signifikant per utgangen av første kvartal 2020. Med utgangspunkt i tilgjengelige makroprognoser, med vekt på Pengepolitisk rapport 2/20 fra Norges Bank, Konjunkturtendensene 2020/2 fra Statistisk sentralbyrå og månedlige analyser fra Moody's Investor Service, ble PD-forutsetningene ytterligere justert per utgangen av andre kvartal 2020. Oppdaterte markoprognoser fra samme kilder per utgangen av tredje kvartal, ble vurdert å gi støtte for å holde PD-forutsetningene lagt til grunn i andre kvartal uendret. Banken har ikke funnet grunn for å endre LGD-estimatene i forventet scenario fra vurderingen per 31.12.2019, men også disse speiler en vesentlig høyere tapsgrad enn faktisk LGD de siste årene.

Nedsidescenarioet reflekterer økonomiske utsikter som er vesentlig dårligere enn forventet utvikling, og PD og LGD settes høyere enn i forventet scenario. Utgangspunktet er forventet misligholds- og tapsnivå i en krisesituasjon med nivåer på PD og LGD som benyttes i konservative stressscenarioer for andre formål i bankens kredittstyring. Disse konservative forutsetningene er holdt uendret siden implementeringen av IFRS 9.

Oppsidescenarioet reflekterer økonomiske utsikter som er bedre enn forventet utvikling, og PD og LGD settes lavere enn i forventet scenario. Utgangspunktet er observert nivå for mislighold og tap i en historisk oppgangskonjunktur. Banken har vurdert at DR siste tre år og faktisk LGD siste fem år speiler en slik oppgangsperiode. I vurderingene per 30.06.2020 ble det imidlertid tatt høyde for at det vil kunne ta noe tid før PD-nivåene kommer ned etter Korona-pandemien. PD-banene ble følgelig justert opp på kort og mellomlang sikt, spesielt i bedriftssegmentet. Per 30.09.2020 ble forutsetningene i oppgangsscenarioet holdt uendret.

Scenariovektingen er gjenstand for løpende vurdering basert på tilgjengelig informasjon. Bankens ledelse foretar minimum årlig en grundig gjennomgang av grunnlaget og prinsippene for gjeldende vekting. Per 31.12.2018 ble forventet scenario vektet med 80 prosent, nedsidescenarioet med 10 prosent og oppsidescenarioet med 10 prosent (80/10/10 pst). Per 31.12.2019 økte banken vektingen av nedsidescenarioet med fem prosentpoeng, slik at forventet scenario var vektet med 75 prosent, nedsidescenarioet med 15 prosent og oppsidescenarioet med 10 prosent (75/15/10 pst). I lys av Korona-pandemien vurderte banken at sannsynligheten for nedsidescenarioet er ytterligere forhøyet og hevet scenariovektingen med nye fem prosentpoeng per 31.03.2020. Det ble ikke foretatt nye endringer i scenariovektingen per 30.06.2020 eller 30.09.2020. Det innebærer at ECL per 30.09.2020 ble beregnet som en kombinasjon av 70 prosent forventet scenario, 20 prosent nedsidescenario og 10 prosent oppsidescenario (70/20/10 pst).

Sensitivitet knyttet til sentrale forutsetninger i den generelle tapsmodellen:

Tabellen under viser beregnet forventet kredittap i de tre beskrevne scenarioene over; forventet scenario, nedsidescenario og oppsidescenario. Beregningene er fordelt på hovedsegmentene privatkunder (PK) og bedriftskunder (BK), som summerer seg til morbank. I tillegg viser tabellen tilsvarende beregninger av forventet kredittap i datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet (SB1FØ). ECL for morbanken og datterselskapet, justert for konsernelimineringer, er summert i kolonnen Konsern. Utover segmentfordelt ECL ved anvendt scenariovekting, viser tabellen fire alternative scenariovektinger. De to første alternativene gjenspeiler tidligere anvendte scenariovektinger. De to siste alternativene viser sensitivitet for ytterligere forverring i forhold til anvendt scenariovekting, med 60-65 prosent sannsynlighet for forventet scenario, 25-30 prosent sannsynlighet for nedsidescenarioet og 10 prosent sannsynlighet for oppsidescenarioet (65/25/10 pst og 60/30/10 pst).

30.09.2020	SpareBank 1				
	Privat- kunder	Bedrifts- kunder	Morbank	Finans Østlandet	Konsern
ECL i forventet scenario	75	278	353	83	433
ECL i nedsidescenario	393	773	1.166	182	1.344
ECL i oppsidescenario	58	195	252	64	313
ECL med anvendt scenariovekting 70/20/10 pst	137	369	506	101	603
ECL med alternativ scenariovekting 80/10/10 pst	105	319	424	91	512
ECL med alternativ scenariovekting 75/15/10 pst	121	344	465	96	557
ECL med alternativ scenariovekting 65/25/10 pst	153	393	546	106	648
ECL med alternativ scenariovekting 60/30/10 pst	169	418	587	111	694

Tabellen reflekterer at det er til dels betydelige forskjeller i underliggende PD- og LGD-estimer i de ulike scenarioene og at det er differensierte nivåer og nivåforskjeller mellom segmentene. På konsernnivå er ECL i oppsidescenarioet drøye 70 prosent av ECL i forventet scenario, mens nedsidescenarioet har drøye tre ganger høyere ECL enn i forventet scenario. Anvendt scenariovekting, med 20 prosent nedside og 10 prosent oppside, gir dermed om lag 40 prosent høyere ECL enn i forventet scenario. En ytterligere ti prosentpoengs økning i sannsynligheten for nedside, ville økt vektet ECL med om lag 90 mill. kroner / 15 prosent. En ti prosentpoengs reduksjon i sannsynligheten for nedside, sannsynlighetsvektene banken benyttet ved innføringen av IFRS 9, ville redusert vektet ECL tilsvarende.

Det vises for øvrig til note 6 «Avsetning til tap på utlån og forpliktelser», hvor første tabell viser isolerte tapkostnadseffekter per segment av ulike endringer i de modellmessige forutsetningene. Merk tabellen over ikke inkluderer tapsavsetninger grunnet modellmessig overstyring (PMA), totalt 40 mill. kroner på konsernnivå.

Note 2 Endringer i konsernsammensetninger

2020

SpareBank 1 Kredittkort AS endret 5. juni 2020 navn til SpareBank 1 Kreditt AS.

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet økte sin eierandel i selskapet fra 20,8 prosent til 20,9 prosent med virkning fra 1. januar 2020.

2019

En omallokering av aksjene i SpareBank 1 Boligkreditt AS i henhold til aksjonæravtalen økte eierandelen i selskapet fra 21,6 prosent til 22,3 prosent i desember. Tilsvarende omallokering i SpareBank 1 Næringskreditt AS medførte en reduksjon i eierandelen fra 17,7 prosent til 15,2 prosent.

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS endret 4. september 2019 navn til EiendomsMegler 1 Innlandet AS.

Det ble gjennomført en virksomhetsoverdragelse av SMB Lab til SpareBank 1 Utvikling DA i tredje kvartal 2019.

SpareBank 1 Banksamarbeidet DA endret i andre kvartal navn til SpareBank 1 Utvikling DA.

Søsterselskapene med samme navn TheVIT AS fusjonerte i andre kvartal til TheVIT AS.

28. februar 2019 inngikk SpareBank 1-bankene en avtale om endret eiermodell i BN Bank ASA, herunder en fordeling av B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS, ved at enkelte av dagens eiere endrer sitt eierskap samtidig som SpareBank 1 Østlandet kommer inn som ny eier. Etter gjennomføring av transaksjonene vil SpareBank 1 Østlandet ha en eierandel i både BN Bank ASA og B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS på 9,99 prosent.

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet økte sin eierandel i selskapet fra 20,5 prosent til 20,8 prosent med virkning fra 1. januar 2019.

Note 3 Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapportering av segmenter er inndelt i følgende områder: Personmarked bank, bedriftsmarked bank (inkludert organisasjonsmarked), eiendom, finansiering, regnskapstjenester samt ufordelt virksomhet.

Forutsetninger:

- Eiendomsmegling, leasing/løsoverfinansiering og regnskapstjenester er organisert som selvstendige selskaper.
- Fra 30.09.2020 er skattekostnad for PM og BM 25 % av resultatbidrag etter tap fratrukket respektive andel av skattefordel knyttet til kundeutbytte.
- Mellom 31.12.2019 til 30.06.2020 ble skattekostnad for PM, BM og Ufordelt virksomhet fordelt etter andel resultatbidrag før skatt. Tidligere perioder er skatt beregnet med 25 prosent for PM og BM divisjonen.
- Driftskostnader i PM og BM inneholder sin andel av felleskostnader.
- Netto provisjons- og andre inntekter inneholder sin andel av fellesinntekter.
- Konsernelimineringer fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne.

	PM	BM	SpareBank 1 Finans Østlandet konsern	Eiendoms- Megler 1 Innlandet AS	Eiendoms- Megler 1 Oslo Akershus konsern	TheVIT AS	Ufordelt virksomhet	Totalt
30.09.2020								
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	672	743	223	-1	-1	-2	-5	1.628
Netto provisjons- og andre inntekter	472	133	44	104	158	142	-18	1.035
Netto avkastning på finansielle investeringer	19	43	-5	0	0	0	342	399
Driftskostnader	650	320	70	82	143	137	-3	1.399
Resultatbidrag før tap per segment	513	598	192	21	14	3	322	1.663
Tap på utlån og garantier	25	238	66	0	0	0	0	328
Resultatbidrag per segment før skatt	488	361	126	21	14	3	322	1.335
Skatt	83	85	32	5	3	1	-16	193
Resultatbidrag per segment etter skatt	404	276	95	16	11	2	338	1.142
Balanse								
Brutto utlån til kunder	69.485	34.923	9.104	0	0	0	113	113.624
Tapsavsetninger	-69	-400	-105	0	0	0	0	-575
Andre eiendeler	2.876	686	167	84	160	136	31.740	35.849
Sum eiendeler	72.291	35.209	9.165	84	160	136	31.852	148.898
Innskudd fra og gjeld til kunder	49.225	36.231	0	0	0	0	40	85.495
Annen gjeld og egenkapital	23.067	-1.022	9.165	84	160	136	31.812	63.403
Sum gjeld og egenkapital	72.291	35.209	9.165	84	160	136	31.852	148.898

30.09.2019	PM	SpareBank 1		Eiendoms- Megler 1 Innlandet AS	Eiendoms- Megler 1 Oslo		Ufordelt virksomhet	Totalt
		Finans Østlandet konsern	BM		Akershus konsern	TheVIT AS		
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	766	697	184	-1	2	-1	-64	1.582
Netto provisjons- og andre inntekter	519	173	39	96	166	140	-78	1.055
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	724	724
Driftskostnader	668	317	71	80	159	144	2	1.441
Resultatbidrag før tap per segment	617	553	152	15	9	-5	579	1.920
Tap på utlån og garantier	-8	-22	29	0	0	0	0	0
Resultatbidrag per segment før skatt	624	575	124	15	9	-5	579	1.920
Skatt	88	81	31	3	-1	-1	84	284
Resultatbidrag per segment etter skatt	537	494	93	11	10	-4	495	1.637

Balanse								
Brutto utlån til kunder	62.761	32.515	8.798	0	0	0	-36	104.037
Tapsavsetninger	-59	-174	-60	0	0	0	0	-293
Andre eiendeler	2.804	597	169	85	130	121	28.917	32.824
Sum eiendeler	65.507	32.937	8.907	85	130	121	28.881	136.568
Innskudd fra og gjeld til kunder	44.005	32.802	0	0	0	14	46	76.866
Annen gjeld og egenkapital	21.502	135	8.907	85	130	108	28.834	59.702
Sum gjeld og egenkapital	65.507	32.937	8.907	85	130	121	28.881	136.568

31.12.2019	PM	SpareBank 1		Eiendoms- Megler 1 Innlandet AS	Eiendoms- Megler 1 Oslo		Ufordelt virksomhet	Totalt
		Finans Østlandet konsern	BM		Akershus konsern	TheVIT AS		
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	1.049	957	246	-1	1	-2	-84	2.166
Netto provisjons- og andre inntekter	698	228	55	124	208	185	-109	1.388
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	735	735
Driftskostnader	888	429	100	116	204	192	1	1.930
Resultatbidrag før tap per segment	859	756	201	7	5	-9	541	2.359
Tap på utlån og garantier	1	-13	43	0	0	0	1	32
Resultatbidrag per segment før skatt	857	768	158	7	5	-9	540	2.326
Skatt	142	127	40	2	-2	-2	92	398
Resultatbidrag per segment etter skatt	715	641	118	5	7	-7	448	1.928

Balanse								
Brutto utlån til kunder	64.281	34.028	8.824	0	0	0	-98	107.035
Tapsavsetninger	-65	-186	-65	0	0	0	0	-316
Andre eiendeler	2.810	486	169	74	154	125	24.246	28.064
Sum eiendeler	67.026	34.328	8.928	74	154	125	24.148	134.783
Innskudd fra og gjeld til kunder	45.028	33.422	0	0	0	0	44	78.494
Annen gjeld og egenkapital	21.998	906	8.928	74	154	125	24.105	56.289
Sum gjeld og egenkapital	67.026	34.328	8.928	74	154	125	24.148	134.783

Note 4 Kapitaldekning

Bankens kapitaldekning beregnes til enhver tid etter gjeldende regler og satser. Reglene baserer seg på tre pilarer som skal sikre at finansforetak har kapital som samsvarer med deres risiko:

- Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital
- Pilar 2: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging
- Pilar 3: Krav til offentliggjøring av informasjon

Kapitaldekningen beregnes basert på et risikovektet beregningsgrunnlag. Banken har tillatelse til å benytte AIRB-metode for beregning av risikovekter i utlånsporteføljen.

Kapitaldekningen beregnes på tre ulike nivåer basert på ulike kapitaldefinisjoner:

- Ren kjernekapitaldekning
- Kjernekapitaldekning (inkluderer fondsobligasjoner)
- Totalkapitaldekning (inkluderer ansvarlig lån)

Gjeldende krav til ren kjernekapital består av et minimumskrav på 4,5 % samt bufferkrav på til sammen 6,5 % hvorav bankens motsykliske kapitalbufferkrav er 1 % per 30.06.2020. SpareBank 1 Østlandet har i tillegg et Pilar II krav på 1,8 % per 30.09.2020. Det samlede kapitalkravet til ren kjernekapital er dermed 12,8 % per 30.09.2020. I tillegg skal ytterligere 1,5 % dekkes av annen kjernekapital og 2 % dekkes av tilleggskapital.

Bankens endelige utbytte for 2019 ble endret fra et påregnelig utbytte på 50 % til en endelig utbytteandel på 40 %. Utbetaling inkludert utbytte til eiere, kunder samt avsetning til gaver blir dermed redusert fra 955 mill. NOK til 765 mill. NOK. Den tilbakeholdte delen av utbytte inngår i egenkapitalen fra 1. kvartal 2020 noe som videre bidrar til økte kapitaldekningsnivåer. Per 31.12.2019 så vil en slik økning i egenkapitalen ført til en økning i ren kjernekapitaldekning på 0,3 prosentpoeng for morbank og konsern.

Morbank				Konsern		
31.12.19	30.09.19	30.09.20		30.09.20	30.09.19	31.12.19
14.972	14.886	15.547	Sum balanseført egenkapital	16.655	15.782	15.903
			Kjernekapital			
-955	-817	-562	Del av positivt årsresultat som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-562	-817	-955
-300	-493	-650	Hybridkapital	-650	-493	-300
-	-	-	Minoritetsinteresser som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-74	-59	-60
25	38	18	Urealisert verdiendring som følge av redusert/økt verdi av gjeld	18	38	25
-67	-66	-75	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-452	-401	-420
-348	-336	-212	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-288	-408	-441
-156	-156	-156	Fradrag for vesentlige investeringer i ren kjernekapital i andre finansinstitusjoner	-481	-292	-292
-29	-19	-33	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-39	-25	-33
-	-	-	Øvrige justeringer i ren kjernekapital	15	6	3
13.143	13.037	13.876	Sum ren kjernekapital	14.142	13.330	13.430
			Annen kjernekapital			
300	493	650	Hybridkapital	650	493	300
-	-	-	Hybridkapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	153	283	179
300	493	650	Sum annen kjernekapital	803	777	479
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
1.300	1.425	1.300	Ansvarlig lånekapital	1.300	1.425	1.300
-	-	-	Ansvarlig lånekapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i tilleggskapital	257	154	235
1.300	1.425	1.300	Sum tilleggskapital	1.557	1.579	1.535
14.743	14.955	15.826	Netto ansvarlig kapital	16.502	15.685	15.444
4.809	4.780	4.705	Engasjement med foretak SMB	4.712	4.782	4.819
14.300	14.546	14.680	Engasjement med spesialiserte foretak	15.367	14.546	14.980
1.783	2.021	2.424	Engasjement med øvrige foretak	2.457	2.021	1.815
1.162	1.226	1.297	Engasjement med massemarked SMB	1.507	1.420	1.381
19.179	17.867	20.072	Engasjement med massemarked personer	27.820	24.912	27.293
1.034	1.130	985	Engasjement med øvrig massemarked	1.028	1.166	1.071
-	-	-	Egenkapitalposisjoner	-	-	3
42.267	41.571	44.162	Kreditrisiko etter IRB-metode	52.891	48.848	51.361
13.831	14.071	14.673	Kreditrisiko etter standardmetode	19.324	19.918	17.972
351	436	964	Motpartsrisiko (inkludert CVA)	2.869	2.024	1.881
			Markedsrisiko			
5.356	4.316	5.356	Operasjonell risiko	6.659	5.869	6.659
-	-	-	Basel I Gulv	-	2.946	-
61.805	60.394	65.155	Totalt beregningsgrunnlag	81.743	79.605	77.873
4.944	4.831	5.212	Kapitalkrav (8 %)	6.539	6.368	6.230
1.112	1.087	1.173	Pilar 2 (1,8 %)	1.471	1.433	1.402
			Bufferkrav			
1.545	1.510	1.629	Bevaringsbuffer (2,5%)	2.044	1.990	1.947
1.545	1.208	652	Motsyklisk kapitalbuffer (1 %, 2 % per 30.09.2019 og 2,5 % per 31.12.2019)	817	1.592	1.947
1.854	1.812	1.955	Systemrisikobuffer (3 %)	2.452	2.388	2.336
4.944	4.530	4.235	Sum bufferkrav til ren kjernekapital (6,5 %, 7,5 % per 30.09.2019 og 8 % per 31.12.2019)	5.313	5.970	6.230
4.305	4.703	5.536	Tilgjengelig ren kjernekapital utover krav til ren kjernekapital (12,8 %, 13,8 % per 30.09.2019 og 14,3 % per 31.12.2019)	3.679	2.344	2.294
			Kapitaldekning			
21,3 %	21,6 %	21,3 %	Ren kjernekapitaldekning	17,3 %	16,7 %	17,2 %
21,8 %	22,4 %	22,3 %	Kjernekapitaldekning	18,3 %	17,7 %	17,9 %
23,9 %	24,8 %	24,3 %	Kapitaldekning	20,2 %	19,7 %	19,8 %
9,8 %	9,9 %	9,7 %	Uvektet kjernekapitalandel	7,1 %	7,4 %	7,2 %

Note 5 Utlån til og fordringer på kunder

Morbank

Brutto utlån	30.09.2020				30.09.2019				31.12.2019			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	91.115	6.858	323	98.296	85.386	5.403	371	91.160	85.386	5.403	371	91.160
Overført til Trinn 1	1.791	-1.786	-5	0	1.395	-1.390	-5	0	1.268	-1.261	-7	0
Overført til Trinn 2	-2.554	2.564	-10	0	-2.873	2.885	-13	0	-3.198	3.233	-34	0
Overført til Trinn 3	-54	-224	278	0	-30	-92	122	0	-53	-80	133	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	-2.058	-133	-29	-2.221	-2.014	-288	-35	-2.337	-2.315	-320	-42	-2.678
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	39.416	862	203	40.481	33.833	1.018	48	34.899	44.252	1.562	58	45.872
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-29.955	-1.935	-103	-31.993	-27.124	-1.171	-113	-28.409	-34.224	-1.678	-145	-36.047
Konstaterte tap	0	0	-10	-10	0	0	-9	-9	0	0	-11	-11
Utgående balanse	97.702	6.205	646	104.553	88.573	6.365	366	95.304	91.115	6.858	323	98.296
Herav utlån til amortisert kost				32.446				30.238				31.621
Herav utlån til virkelig verdi				72.107				65.066				66.675

Konsern

Brutto utlån	30.09.2020				30.09.2019				31.12.2019			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	98.654	7.925	456	107.035	92.167	6.317	456	98.940	92.167	6.317	456	98.940
Overført til Trinn 1	2.151	-2.145	-6	0	1.644	-1.631	-14	0	1.496	-1.484	-12	0
Overført til Trinn 2	-3.055	3.078	-23	0	-3.326	3.351	-25	0	-3.711	3.754	-44	0
Overført til Trinn 3	-93	-271	364	0	-66	-151	218	0	-104	-130	233	0
Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån	-3.001	-274	-39	-3.314	-2.901	-440	-47	-3.388	-3.388	-520	-60	-3.968
Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler	42.036	1.003	210	43.248	36.829	1.206	65	38.100	47.764	1.870	86	49.721
Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet	-31.036	-2.099	-200	-33.335	-28.134	-1.322	-150	-29.606	-35.571	-1.883	-192	-37.646
Konstaterte tap	0	0	-10	-10	0	0	-9	-9	0	0	-11	-11
Utgående balanse	105.656	7.217	751	113.624	96.213	7.330	494	104.037	98.654	7.925	456	107.035
Herav utlån til amortisert kost				41.517				38.971				40.360
Herav utlån til virkelig verdi				72.107				65.066				66.675

Morbank

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost 30.09.2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Utlån til virkelig verdi 30.09.2020	Netto utlån 30.09.2020
Offentlig forvaltning	3	0	0	0	0	3
Primærnæringer	3.041	-2	-6	-8	1.938	4.963
Trebearbeidende industri	1.710	-2	-1	-1	335	2.041
Annen industri	1.482	-7	-3	-106	58	1.426
Bygg og anlegg	3.692	-23	-11	-11	301	3.948
Kraft og vannforsyning	269	-0	-1	-1	1	267
Varehandel	835	-5	-4	-9	133	950
Hotell- og restaurantdrift	470	-2	-3	-1	58	524
Eiendomsdrift	15.921	-44	-61	-6	462	16.272
Forretningsmessig tjenesteyting	3.997	-15	-9	-9	630	4.594
Transport og kommunikasjon	306	-1	-3	-4	172	470
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-35	0	0	-35
Sum næring	31.725	-102	-136	-155	4.088	35.420
Lønnstakere	721	-1	-2	-29	67.972	68.660
Justeringer etter modellberegninger	0	0	0	0	0	0
Sum lønnstakere	721	-1	-2	-29	67.972	68.660
Virkelig verdi justering			-39	-8	47	0
Utlån til kunder	32.446	-103	-178	-192	72.107	104.080
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						46.153
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						1.215
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						151.449
Øvrige engasjementer ¹⁾						16.016
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						167.465

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til amortisert kost 30.09.2019	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Utlån til virkelig verdi 30.09.2019	Netto utlån 30.09.2019
Offentlig forvaltning	6	0	0	0	2	7
Primærnæringer	2.799	-1	-5	-11	1.787	4.569
Trebearbeidende industri	752	-1	-1	0	322	1.073
Annen industri	1.267	-5	-3	-1	46	1.303
Bygg og anlegg	3.490	-18	-16	-1	276	3.732
Kraft og vannforsyning	217	0	0	-1	0	216
Varehandel	983	-4	-4	-5	132	1.103
Hotell- og restaurantdrift	404	-1	0	0	64	466
Eiendomsdrift	15.281	-24	-34	-3	509	15.730
Forretningsmessig tjenesteyting	3.826	-9	-8	-16	561	4.356
Transport og kommunikasjon	351	-1	-3	0	168	516
Øvrig næring	0	0	0	0	0	0
Sum næring	29.377	-63	-73	-38	3.868	33.070
Lønnstakere	861	-1	-1	-22	61.160	61.997
Virkelig verdi justering			-30	-8	39	0
Utlån til kunder	30.238	-64	-105	-68	65.066	95.067
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						42.244
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						1.029
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						138.340
Øvrige engasjementer ¹⁾						13.599
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						151.939

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til				Utlån til virkelig	Netto utlån
	amortisert kost	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	verdi 31.12.2019	31.12.2019
	31.12.2019					
Offentlig forvaltning	22	0	0	0	0	22
Primærnæringer	2.936	-2	-5	-11	1.873	4.791
Trebearbeidende industri	775	-1	-2	0	327	1.099
Annen industri	1.217	-5	-3	-1	49	1.257
Bygg og anlegg	3.676	-19	-13	-1	270	3.912
Kraft og vannforsyning	221	0	0	-1	1	220
Varehandel	1.025	-3	-3	-5	128	1.142
Hotell- og restaurantdrift	403	-1	-1	-1	61	461
Eiendomsdrift	15.673	-33	-31	-7	461	16.064
Forretningsmessig tjenesteyting	4.572	-11	-8	-11	562	5.104
Transport og kommunikasjon	325	-1	-3	0	162	483
Øvrig næring	0	0	0	0	0	0
Sum næring	30.845	-75	-70	-39	3.894	34.555
Lønnstakere	776	-1	-1	-23	62.735	63.486
Virkelig verdi justering				-37	-9	46
Utlån til kunder	31.621	-76	-108	-71	66.675	98.041
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						42.630
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						1.022
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						141.694
Øvrige engasjementer ¹⁾						13.058
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						154.752

1) Består av garantier, ubenyttede kreditter og lånetilsagn

Konsern

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til				Utlån til virkelig	Netto utlån
	amortisert kost	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	verdi 30.09.2020	30.09.2020
	30.09.2020					
Offentlig forvaltning	271	-1	0	0	0	270
Primærnæringer	3.430	-3	-6	-8	1.938	5.351
Trebearbeidende industri	1.732	-2	-1	-1	335	2.063
Annen industri	1.755	-8	-4	-106	58	1.695
Bygg og anlegg	4.835	-28	-17	-12	301	5.081
Kraft og vannforsyning	459	-2	-1	-1	1	455
Varehandel	1.140	-7	-6	-9	133	1.251
Hotell- og restaurantdrift	487	-2	-3	-1	58	540
Eiendomsdrift	16.096	-42	-66	-7	462	16.444
Forretningsmessig tjenesteyting	4.751	-18	-12	-12	630	5.338
Transport og kommunikasjon	1.656	-5	-15	-13	172	1.795
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-40	0	0	-40
Sum næring	36.611	-118	-169	-169	4.088	40.244
Lønnstakere	4.905	-9	-19	-43	67.972	72.806
Justeringer etter modellberegninger	0	0	-1	0	0	-1
Sum lønnstakere	4.905	-9	-20	-43	67.972	72.805
Virkelig verdi justering				-39	-8	47
Utlån til kunder	41.517	-127	-228	-220	72.107	113.049
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						46.153
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						1.215
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						160.418
Øvrige engasjementer ¹⁾						16.598
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						177.016

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til				Utlån til virkelig	Netto utlån
	amortisert kost	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	verdi 30.09.2019	30.09.2019
	30.09.2019					
Offentlig forvaltning	289	0	0	0	2	290
Primærnæringer	3.196	-2	-5	-11	1.787	4.965
Trebearbeidende industri	770	-1	-1	0	322	1.091
Annen industri	1.506	-6	-4	-2	46	1.540
Bygg og anlegg	4.757	-20	-19	-2	276	4.993
Kraft og vannforsyning	387	-1	0	-1	0	385
Varehandel	1.287	-5	-5	-5	132	1.404
Hotell- og restaurantdrift	419	-1	0	0	64	481
Eiendomsdrift	15.398	-23	-35	-4	509	15.846
Forretningsmessig tjenesteyting	4.466	-11	-9	-16	561	4.992
Transport og kommunikasjon	1.534	-4	-9	-1	168	1.688
Øvrig næring	0	0	0	0	0	0
Sum næring	34.011	-73	-88	-42	3.868	37.676
Lønnstakere	4.960	-7	-12	-33	61.160	66.068
Virkelig verdi justering			-30	-8	39	0
Utlån til kunder	38.971	-79	-130	-83	65.066	103.744
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						42.244
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						1.029
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						147.017
Øvrige engasjementer ¹⁾						14.467
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						161.484

Tapsavsetninger

	Brutto utlån til				Utlån til virkelig	Netto utlån
	amortisert kost	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	verdi 31.12.2019	31.12.2019
	31.12.2019					
Offentlig forvaltning	336	0	0	0	0	336
Primærnæringer	3.356	-3	-7	-12	1.873	5.207
Trebearbeidende industri	788	-1	-2	0	327	1.112
Annen industri	1.424	-6	-4	-2	49	1.462
Bygg og anlegg	4.710	-22	-17	-4	270	4.938
Kraft og vannforsyning	243	-1	0	-1	1	242
Varehandel	1.289	-5	-4	-5	128	1.402
Hotell- og restaurantdrift	419	-1	-1	-1	61	476
Eiendomsdrift	16.028	-35	-32	-7	461	16.415
Forretningsmessig tjenesteyting	5.327	-14	-9	-8	562	5.859
Transport og kommunikasjon	1.643	-6	-9	-3	162	1.787
Øvrig næring	0	0	0	0	0	0
Sum næring	35.562	-93	-86	-43	3.895	39.235
Lønnstakere	4.797	-4	-10	-35	62.735	67.483
Virkelig verdi justering			-37	-9	46	0
Utlån til kunder	40.359	-97	-133	-87	66.676	106.718
Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS						42.630
Utlån overført til spareBank 1 Næringskreditt AS						1.022
Sum netto utlån inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						150.371
Øvrige engasjementer ¹⁾						13.638
Totale engasjementer inkl. SB1 Boligkreditt AS og SB1 Næringskreditt AS						164.009

1) Består av garantier, ubenyttede kreditter og lånetilsagn

Note 6 Avsetning til tap på utlån og forpliktelser

Tabellene viser isolerte tapseffekter

31.12.2019-31.03.2020

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	-2	2	0	-4	-4
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger (PD/LGD)	3	35	38	17	54
Endring ECL grunnet endret scenarievækt	14	26	41	3	44
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	15	63	79	16	94
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	35	35	5	40
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	-2	13	11	2	13
Periodens netto realiserte tap	3	3	6	-1	4
Periodens tapskostnad	16	114	130	21	151

31.03.2020-30.06.2020

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	3	0	3	3	6
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger (PD/LGD)	1	4	4	0	4
Endring ECL grunnet endret scenarievækt	0	0	0	0	0
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	3	4	7	3	10
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	15	15	0	15
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	5	63	68	15	82
Periodens netto realiserte tap	2	6	8	15	23
Periodens tapskostnad	10	88	98	33	130

30.06.2020-30.09.2020

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	-1	1	0	5	5
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger (PD/LGD)	0	0	0	0	0
Endring ECL grunnet endret scenarievækt	0	0	0	0	0
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	-1	1	0	5	5
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	-15	-15	0	-15
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	-3	45	43	-5	38
Periodens netto realiserte tap	3	4	7	12	19
Periodens tapskostnad	-1	36	35	12	47

31.12.2019-30.09.2020

Isolerte effekter	PM	BM	Morbank	SB1FØ	Konsern
Endring ECL grunnet periodens vekst og migrasjon	0	4	3	4	7
Endring ECL grunnet justerte sentrale forutsetninger (PD/LGD)	3	39	42	17	59
Endring ECL grunnet endret scenarievækt	14	26	41	3	44
Endring modellbaserte tapsavsetninger (trinn 1 og 2)	17	69	86	23	109
Modellmessig overstyring for ikke observert migrering	0	35	35	5	40
Endring individuelle tapsavsetninger (trinn 3)	1	121	121	12	133
Periodens netto realiserte tap	7	13	21	26	46
Periodens tapskostnad	25	238	263	66	328

Det er beregnet ECL på kredittinstitusjoner og sentralbanker, men effekten er funnet uvesentlig og følgelig ikke tatt med i nedskrivningene.

Morbank

30.09.2020

Mill. kroner	31.12.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.09.2020
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	232	239	-10	461
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	67	14	-1	80
Sum avsetning til tap	299	252	-10	541
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	255	228	-10	473
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	22	12	0	34
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	21	12	0	33

30.09.2019

Mill. kroner	31.12.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.09.2019
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	265	-30	-11	224
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	65	-7	-1	57
Sum avsetning til tap	329	-37	-11	281
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	282	-34	-11	237
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	25	0	0	25
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	22	-3	0	19

31.12.2019

Mill. kroner	31.12.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2019
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	265	-22	-11	232
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	65	2	-1	67
Sum avsetning til tap	329	-19	-11	299
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	282	-15	-11	255
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	25	-3	0	22
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	22	-1	0	21

Konsern

30.09.2020

	31.12.2019	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.09.2020
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	294	279	-10	563
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	67	14	-1	80
Sum avsetning til tap	360	292	-10	642
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	317	268	-10	575
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	22	12	0	34
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	21	12	0	33

30.09.2019

Mill. kroner	31.12.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	30.09.2019
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	320	-26	-11	283
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	65	-8	-1	57
Sum avsetning til tap	385	-34	-11	340
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	337	-33	-11	293
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	25	0	0	25
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	22	0	0	22

31.12.2019

	31.12.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2019
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	320	-16	-11	294
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	65	2	-1	67
Sum avsetning til tap	385	-13	-11	360
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	338	-9	-11	317
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	25	-3	0	22
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	22	-1	0	21

Morbank

Total balanseført tapsavsetning *	30.09.2020				30.09.19				31.12.2019			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	115	115	68	298	111	136	83	329	111	136	83	329
<i>Avsetning til tap</i>												
Overført til (fra) Trinn 1	5	-5	0	0	4	-4	0	0	3	-3	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-58	58	0	0	-45	46	-1	0	-46	48	-2	0
Overført til (fra) Trinn 3	-10	-11	20	0	-1	-4	5	0	-9	-7	16	0
Netto ny måling av tap	76	9	16	100	17	-53	8	-28	33	-49	2	-14
Nye utstedte eller kjøpte utlån	56	15	113	183	39	17	1	56	56	24	1	81
Utlån som har blitt fraregnet	-23	-29	-14	-66	-22	-27	-17	-65	-33	-34	-19	-86
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-10	-10	0	0	-11	-11	0	0	-11	-11
Justeringer etter modellberegninger	0	35	0	35	0	0	0	0	0	0	0	0
Utgående balanse	161	186	193	541	102	113	67	281	115	115	69	299

Konsern

Total balanseført tapsavsetning *	30.09.2020				30.09.19				31.12.2019			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse	131	142	86	360	127	162	96	385	127	162	96	385
<i>Avsetning til tap</i>												
Overført til (fra) Trinn 1	14	-14	0	0	9	-9	0	0	8	-8	0	0
Overført til (fra) Trinn 2	-61	61	-1	0	-47	48	-1	0	-48	50	-2	0
Overført til (fra) Trinn 3	-10	-14	24	0	-1	-7	8	0	-9	-11	21	0
Netto ny måling av tap	72	34	28	135	10	-47	1	-35	24	-42	8	-11
Nye utstedte eller kjøpte utlån	63	19	115	197	46	22	1	69	66	31	4	101
Utlån som har blitt fraregnet	-25	-33	-21	-79	-23	-32	-12	-67	-35	-41	-27	-103
Konstaterte nedskrivninger	0	0	-10	-10	0	0	-11	-11	0	0	-11	-11
Justeringer etter modellberegninger	0	40	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0
Utgående balanse	185	236	221	642	120	139	82	340	131	142	87	360

* Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn

Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Morbank				Konsern		
31.12.2019	30.09.2019	30.09.2020		30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
19	19	13	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet	13	19	19
19	19	13	Utbytte fra andre enn konsernselskaper	13	19	19
582	582	287	Utbytte (i morbank) eller netto resultat fra konsernselskaper (i konsern)	331	520	519
0	0	0	Gevinst eller tap ved realisasjon av konsernselskaper (i morbank)			
-6	-6	0	Nedskrivning av eiendeler i konsernselskaper (i morbank)			
576	576	287	Netto resultat fra eierinteresser	331	520	519
3	48	163	Verdiendring sertifikater, obligasjoner og rentefond ekskl. valuta	163	48	3
14	-21	-163	Verdiendring derivater som sikrer kjøpte rentepapirer ekskl. valuta	-163	-21	14
17	27	0	<i>Verdiendring sertifikater, obligasjoner og rentefond inklusiv sikring</i>	0	27	17
-96	-411	-640	Verdiendring verdipapirgjeld ekskl. valuta	-640	-411	-96
106	443	660	Verdiendring derivater som sikrer verdipapirgjeld ekskl. valuta	660	443	106
10	31	21	<i>Verdiendring verdipapirgjeld inklusiv sikring</i>	21	31	10
82	52	25	Verdiendring egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet	25	52	82
-18	23	159	Verdiendring fastrenteutlån til kunder til virkelig verdi over resultatet	159	23	-18
36	2	-199	Verdiendring øvrige derivater	-199	2	36
16	8	11	Gevinst eller tap ved realisasjon av eiendeler til virkelig verdi over resultatet	11	8	16
55	42	38	Netto resultat fra valutahandel og -sikring	38	42	55
197	185	55	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	55	185	197
792	779	355	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	399	724	735

Note 8 Finansielle derivater

Morbank og konsern

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.2020		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	1.906	45	34
Valutabytteavtaler	2.820	20	21
Sum valutainstrumenter	4.725	65	56
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	51.150	3.251	771
Andre rentekontrakter	3.881	1	0
Sum renteinstrumenter	55.031	3.252	771
Sum valutainstrumenter	4.725	65	56
Sum renteinstrumenter	55.031	3.252	771
Sum finansielle derivater	59.757	3.316	827

Til virkelig verdi over resultatet	30.09.2019		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	2.396	12	24
Valutabytteavtaler	1.346	2	29
Sum valutainstrumenter	3.742	13	53
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	46.855	1.182	300
Andre rentekontrakter	2.979	5	0
Sum renteinstrumenter	49.834	1.188	300
Sum valutainstrumenter	3.742	13	53
Sum renteinstrumenter	49.834	1.188	300
Sum finansielle derivater	53.576	1.201	353

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2019		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	1.562	15	18
Valutabytteavtaler	1.712	5	18
Sum valutainstrumenter	3.275	20	36
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	46.793	858	336
Andre rentekontrakter	2.958	0	0
Sum renteinstrumenter	49.751	858	336
Sum valutainstrumenter	3.275	20	36
Sum renteinstrumenter	49.751	858	336
Sum finansielle derivater	53.026	878	373

Note 9 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser på forfall, eller ikke evner å finansiere sine eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlig økning i kostnadene.

Konsernets rammeverk for styring av likviditetsrisiko gjenspeiler konsernets konservative risikoprofil, og konsernet styrer likviditetsrisikoen ved å til enhver tid ha en tilstrekkelig andel likvide reserver, samtidig som finansieringen er diversifisert og langsiktig. Diversifisering oppnås gjennom spredning av innlån på ulike markeder, løpetider og instrumenter. Konsernet har som mål å kunne overleve i tolv måneder uten tilgang på ny finansiering samtidig som boligpriser faller med 30 prosent. Banken skal i samme periode tilfredsstillende minstekrav til LCR. Det foretas stresstesting på ulike løpetider for bankspesifikk krise, systemkrise samt en kombinasjon av disse, og det er etablert en beredskapsplan for håndtering av ulike likviditetskriser.

Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av bankens innlån var 3,6 (3,9) år ved utgangen av 3.kvartal 2020. Total LCR var på samme tidspunkt 152,0 (203,5) prosent.

Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Konsern

30.09.2020	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	3.316	0	3.316
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	20.786	0	20.786
- Fastrentelån til kunder	0	0	6.363	6.363
- Egenkapitalinstrumenter	335	0	320	655
- Boliglån	0	0	65.697	65.697
Sum eiendeler	335	24.102	72.379	96.817
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	827	0	827
- Verdipapirgjeld	0	3.147	0	3.147
Sum forpliktelser	0	3.974	0	3.974
30.09.2019				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	1.201	0	1.201
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	18.050	0	18.050
- Fastrentelån til kunder	0	0	6.826	6.826
- Egenkapitalinstrumenter	305	45	293	643
- Boliglån	0	0	58.201	58.201
Sum eiendeler	305	19.296	65.320	84.922
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	353	0	353
- Verdipapirgjeld	0	4.086	0	4.086
Sum forpliktelser	0	4.439	0	4.439
31.12.2019				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	878	0	878
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	17.252	0	17.252
- Fastrentelån til kunder	0	0	6.765	6.765
- Egenkapitalinstrumenter	331	45	299	675
- Boliglån	0	0	59.865	59.865
Sum eiendeler	331	18.175	66.929	85.435
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	373	0	373
- Verdipapirgjeld	0	4.036	0	4.036
Sum forpliktelser	0	4.409	0	4.409

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige og disse prisene representerer faktiske og regelmessige markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs eller New York Stock Exchange.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked beregnes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der de er tilgjengelig og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument vurderes å være observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom én eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 inkluderer:

- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved å se på nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs på balansedagen.
- Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner (eiendeler og forpliktelser) er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på en avkastningskurve sammensatt av observerbar rentekurve og en indikert kredittspread på utsteder fra Nordic Bond Pricing, Refinitiv prissettingstjeneste, Bloomberg eller anerkjente meglerhus.
- Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en observerbar rentekurve med tillegg for et beregnet markedsplåslag.
- Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap.
- Andre teknikker, slik som multiplikatormodeller, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Følgende tabeller presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

Følgende tabeller presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2019-30.09.2020					
Inngående balanse	6.765	299	59.865	0	66.929
Investeringer i perioden	664	0	27.255	0	27.919
Salg/innløsning i perioden	-1.225	-1	-21.421	0	-22.647
Gevinst eller tap ført i resultatet	159	21	-14	0	167
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	12	0	12
Utgående balanse	6.363	320	65.697	0	72.379
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	159	21	-14	0	167

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2018-30.09.2019					
Inngående balanse	6.471	279	56.859	4	63.614
Investeringer i perioden	1.219	0	15.114	0	16.333
Salg/innløsning i perioden	-887	0	-13.776	-4	-14.668
Gevinst eller tap ført i resultatet	23	14	7	0	44
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	-3	0	-3
Utgående balanse	6.826	293	58.201	0	65.320
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	23	14	7	0	44

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2018-31.12.2019					
Inngående balanse	6.471	279	56.859	4	63.614
Investeringer i perioden	1.608	2	30.858	0	32.468
Salg/innløsning i perioden	-1.297	0	-27.850	-4	-29.151
Gevinst eller tap ført i resultatet	-18	18	-2	0	-2
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	-1	0	-1
Utgående balanse	6.765	299	59.865	0	66.929
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-18	18	-2	0	-2

Spesifikasjon av virkelig verdi, instrumenter klassifisert i nivå 3:

Spesifikasjon av virkelig verdi, instrumenter klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
30.09.2020					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6.221	208	65.745	0	72.173
Virkelig verdi justering	142	111	-47	0	206
Balanseført verdi	6.363	320	65.697	0	72.379

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
30.09.2019					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6.802	209	58.240	0	65.251
Virkelig verdi justering	24	84	-39	0	70
Balanseført verdi	6.826	293	58.201	0	65.320

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2019					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6.782	209	59.911	0	66.902
Virkelig verdi justering	-17	90	-46	0	27
Balanseført verdi	6.765	299	59.865	0	66.929

Sensitivitet, instrumenter klassifisert i nivå 3:

Verdsettelsen av fastrentelån til kunder er basert på avtalt rente med kunden. Utlånene diskonteres med gjeldende rentekurve pluss et estimert markedspåslag. En økning av diskonteringsrenten med ti basispunkter ville ha medført en negativ endring i virkelig verdi på 16 mill. kroner.

Egenkapitalinstrumenter i nivå 3 består for det vesentligste av eierposter i Oslo Kongressenter Folkets Hus AS (57 mill. kroner), Eksportfinans ASA (74 mill. kroner), SpareBank 1 Markets AS (40 mill. kroner) og VN Norge AS (56 mill. kroner). Verdsettelsen av de to førstnevnte er basert på bokført verdi av selskapenes egenkapital justert for mer- og mindreverdier. Basert på takst fra 2010 og senere eksterne verdsettelsener er det vurdert å være vesentlige merverdier i eiendomsmassen til Oslo Kongressenter Folkets Hus AS (P/B 3,7). Basert på eksterne verdsettelse i forbindelse med en fisjon i 2012 og etterfølgende egenkapitaltransaksjoner er det vurdert å være noen mindreverdier i Eksportfinans (P/B 0,85). Verdien på aksjeposten i SpareBank 1 Markets er basert på emisjonsprising. Verdien på aksjeposten i VN Norge (tidligere Visa Norge FLI, omdannet til aksjeselskap medio 2018) er basert på verdsettelse av underliggende eiendeler, hvor preferanseaksjer i Visa Inc. er mest vesentlig. Preferanseaksjene i Visa Inc. vil konverteres til omsettelige aksjer senest i 2028. Verdien bestemmes av balansedagens aksjekurs på omsettelige Visa Inc aksjer på NYSE og valutakurs USDNOK samt avtalt konverteringsfaktor for preferanseaksjene. Bruttoverdier er redusert med en likvidtetsrabatt og latent skatt. Preferanseaksjene prises av en eksterne part.

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI) blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kredittrisikoforverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kredittrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrukket beregnet forventet livstidstap. Med gjeldende forutsetninger knyttet til beregning av forventet tap utgjør virkelig verdi-justeringen - 47 mill. kroner. Endring vil hovedsakelig knytte seg til estimater på sannsynlighet for tap (PD) og tilhørende konsekvens (LGD), både på porteføljenivå og for enkeltengasjementer.

Note 11 Finansielle instrumenter og motregning

I henhold til IFRS 7 skal det opplyses om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring og hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Østlandet har tre sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår konsernet standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. Under ISDA har konsernet inngått tilleggsavtale om kontant sikkerhetsstillelse (CSA) mot 18 institusjonelle motparter. Banken har også inngått avtaler om avregning (clearing) av derivater hvor motpartsrisikoen flyttes til en sentral motpart (clearing house) som beregner behovet for sikkerhetsstillelser.

Gjensalgsavtaler reguleres av GMRA-avtaler mot motparten. Banken har fem GMRA-avtaler.

Eiendelene og forpliktelsene nedenfor kan motregnes.

	Brutto finansielle eiendeler/ (forpliktelser)	Nettoført	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen			Netto
			Netto finansielle eiendeler/ (forpliktelser) i balansen	Finansielle instrumenter	Avgitt/(mottatt) kontantsikkerhet	
30.09.2020						
Derivater som eiendeler	3.316	0	3.316	-692	-2.365	259
Derivater som forpliktelser	-827	0	-827	692	106	-28
30.09.2019						
Derivater som eiendeler	1.201	0	1.201	-311	-787	102
Derivater som forpliktelser	-353	0	-353	311	23	-19
31.12.2019						
Derivater som eiendeler	878	0	878	-274	-550	54
Derivater som forpliktelser	-373	0	-373	274	54	-45

Note 12 Leieavtaler

Konsernet SpareBank 1 Østlandet har i hovedsak kun husleieavtaler som er identifisert til å falle inn under standarden IFRS 16 Leieavtaler.

Morbank				Konsern		
31.12.2019	30.09.2019	30.09.2020	Bruksrett	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
224	224	214	Bruksrett bygninger 01.01	169	170	170
0	0	4	Indeksregulering av bruksretten	4	0	0
7	4	5	Tilgang bruksrett	5	9	26
22	0	2	Justering opsjoner	2	0	8
38	29	30	Avskrivninger	26	23	34
214	199	196	Utgående balanse bruksrett	155	156	169

31.12.2019	30.09.2019	30.09.2020	Leieforpliktelen	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
224	224	216	Leieforpliktelse bygninger 01.01	170	170	170
0	0	4	Indeksregulering av leieforpliktelsen	4	0	0
7	4	5	Nye avtaler i perioden	5	9	26
22	0	2	Justering opsjoner	2	0	8
42	31	30	Avdrag på balanseførte leieavtaler	27	24	39
4	3	4	Renter på forpliktelsen	3	3	4
216	200	201	Utgående balanse leieforpliktelse*	158	157	170

*I morbank forfaller 40 millioner kroner av leieforpliktelsen innen 12 måneder og tilsvarende tall i konsernet er 36 millioner kroner.

31.12.2019	30.09.2019	30.09.2020	Resultateffekter	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
4	3	4	Rentekostnad	3	3	4
38	29	30	Avskrivninger	26	23	34
43	32	34	Sum kostnader leieavtaler	29	25	37

Note 13 Andre eiendeler

Morbank				Konsern		
31.12.2019	30.09.2019	30.09.2020		30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
273	273	273	Kapitalinnskudd pensjonskasse	273	273	273
33	34	41	Opptjente ikke mottatte inntekter	42	35	34
70	57	22	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	115	137	144
0	0	-2	Uoppgjorte handler	-2	0	0
144	347	201	Øvrige eiendeler	410	562	336
520	711	534	Andre eiendeler	837	1.007	787

Note 14 Innskudd fra og gjeld til kunder

Morbank				Konsern		
31.12.2019	30.09.2019	30.09.2020		30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
43.884	43.352	48.332	Lønnstakere o.l	48.332	43.352	43.884
7.106	7.065	6.959	Offentlig forvaltning	6.959	7.065	7.106
1.039	977	1.246	Primærnæringer	1.246	977	1.039
302	303	479	Trebearbeidende industri	479	303	302
801	694	1.002	Annen industri	1.002	694	801
1.964	1.724	2.078	Bygg og anlegg	2.078	1.724	1.964
244	209	108	Kraft- og vannforsyning	108	209	244
1.814	1.771	2.159	Varehandel	2.159	1.771	1.814
319	322	378	Hotell- og restaurantdrift	378	322	319
3.966	4.498	4.648	Eiendomsdrift	4.648	4.498	3.966
15.924	14.985	16.812	Forretningsmessig tjenesteyting	16.768	14.958	15.884
1.173	993	1.339	Transport og kommunikasjon	1.339	993	1.173
78.534	76.893	85.540	Innskudd fra kunder	85.496	76.866	78.494

Note 15 Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Morbank og konsern

Endring i verdipapirgjeld	30.09.2020	Emittert	Forfalt / innløst	Øvrige endringer	31.12.2019
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	31.882	3.081	-3.642	-520	32.964
Etterstilt senior obligasjonsgjeld, nominell verdi	2.500	2.500	0	0	0
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1.300	0	0	0	1.300
Opptjente renter	187	0	0	-48	235
Verdijusteringer *	3.304	0	0	2.767	537
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	39.174	5.581	-3.642	2.199	35.036

*) Herav agio på MNOK 2.157 i perioden og MNOK 2.433 akkumulert.

Endring i verdipapirgjeld	30.09.2019	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2018
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	34.260	6.677	-2.350	-1.233	31.165
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1.425	400	0	-75	1.100
Opptjente renter	220	0	0	-11	231
Verdijusteringer	984	0	0	393	591
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	36.888	7.077	-2.350	-926	33.087

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2019	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2018
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	32.964	6.677	-4.150	-729	31.165
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1.300	400	-200	0	1.100
Opptjente renter	235	0	0	4	231
Verdijusteringer	537	0	0	-54	591
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	35.036	7.077	-4.350	-778	33.087

Note 16 Annen gjeld og balanseført forpliktelse

Morbank			Konsern			
31.12.2019	30.09.2019	30.09.2020	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019	
79	95	15	Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	45	139	124
22	25	36	Avsetninger	36	25	59
80	84	83	Pensjonsforpliktelse	83	86	82
84	58	51	Leverandørgjeld	57	64	89
0	1.263	46	Uoppgjorte handler	46	1.263	0
216	200	201	Leieforpliktelse (for spesifisering se note 12)	158	157	170
182	505	295	Annen gjeld	425	562	215
663	2.230	728	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	850	2.297	739

Note 17 Egenkapitalbevis

	30.09.2020 ¹⁾	30.09.2019	2019
Eierandelskapital	5.791	5.791	5.791
Utjevningsfond	3.535	3.192	2.740
Avsatt utbytte	0	0	663
Overkursfond	848	848	848
A. Sum eierandelskapital	10.174	9.831	10.042
Grunnfond	4.166	4.078	3.825
Avsatt kundeutbytte	0	0	292
Annen innskutt egenkapital	166	166	166
B. Sum grunnfondskapital	4.332	4.244	4.283
Fond for urealiserte gevinster	360	303	334
Gavefond	30	13	12
Sum annen egenkapital	390	316	347
Hybridkapital	650	493	300
Sum egenkapital	15.547	14.886	14.972
Sum egenkapital til utdeling:			
Eierandelsbrøk A/(A+B) etter disponering	70,1 %	69,8 %	70,1 %
EK-bevis utstedt	115.829.789	115.829.789	115.829.789
Gjennomsnittlig EK-bevis	115.829.789	115.710.726	115.800.431

1) I henhold til Finansforetakslovens § 10-1 kan revisorbekreftet delårsresultat innberegnes for beregning av bokført verdi per egenkapitalbevis.

20 største eiere av egenkapitalbevisene	Antall EK-bevis	Prosentandel
Sparebankstiftelsen Hedmark	60.404.892	52,15 %
Landsorganisasjonen i Norge	11.121.637	9,60 %
Fellesforbundet	2.101.322	1,81 %
Geveran Trading Co LTD	1.952.005	1,69 %
Danske Invest Norske Institusjoner II	1.768.049	1,53 %
VPF Eika Egenkapitalbevis	1.730.451	1,49 %
Pareto Invest AS	1.702.472	1,47 %
VPF Odin Norge	1.621.218	1,40 %
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund	1.313.555	1,13 %
Brown Brothers Harriman & Co. (nominee)	1.000.000	0,86 %
Landkreditt Utbytte	1.000.000	0,86 %
Arctic Funds PLC	926.545	0,80 %
Tredje AP-Fonden	804.750	0,69 %
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon	750.607	0,65 %
State Street Bank and Trust Comp (nominee)	711.646	0,61 %
State Street Bank and Trust Comp (nominee)	704.480	0,61 %
SpareBank 1 BV	579.523	0,50 %
VPF Eika Spar	569.201	0,49 %
Brown Brothers Harriman & Co. (nominee)	568.688	0,49 %
JPMorgan Chase Bank, N.A., London (nominee)	545.030	0,47 %

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 Østlandet legger vekt på å gi sine eiere et konkurransedyktig og stabilt kontantutbytte, basert på god lønnsomhet og høy utbyttekapasitet. Banken har som mål å utbetale 50 prosent av konsernets overskudd etter skatt¹ hvert år som utbytte til egenkapitalbeviserne og som kundeutbytte fra grunnfondskapitalen. Konsernets langsiktige lønnsomhetsmål er en egenkapitalavkastning på 11 prosent. Konsernets målsetting for soliditet gjenspeiles i et langsiktig mål for ren kjernekapital på 100 basispunkter over myndighetskravet. Justert for ulikheter i nivået på kapitaldekning, har SpareBank 1 Østlandet historisk sett vært like lønnsom som sammenlignbare banker.

I tillegg til å være en av de mest solide regionale sparebankene, har SpareBank 1 Østlandet en høy andel utlån til personmarkedet samt en opprinnelig tilhørighet til Innlandet, som er en mindre konjunkturfølsom region enn landet for øvrig. Kombinasjonen av høy soliditet og en robust utlånsportefølje gir banken god kapasitet til å opprettholde den målsatte utbytteandelen, også i økonomiske nedgangstider.

Etter forslag fra styret, vedtar representantskapet hvert år andelen av overskuddet etter skatt som skal fordeles til egenkapitalbeviserne og grunnfondskapitalen som utbytte, forholdsmessig i henhold til egenkapitalens eierbrøk. Andelen som fordeles til grunnfondskapitalen utbetales normalt til kundene gjennom kundeutbytte. Ordningen med kundeutbytte forhindrer at egenkapitalbeviserens eierandel i banken vannes ut. Egenkapitalbeviserens andel av overskuddet fordeles mellom utbytte og utjevningsfond. Ved fastsettelse av utbytte tar representantskapet hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedsituasjon samt eventuelle regulatoriske endringer.

¹ *Fratrukket renter på hybridkapital og resultat for ikke-kontrollerende eierinteresser.*

Note 18 Netto renteinntekter

Morbank			Kosern		
31.12.2019	30.09.2019	30.09.2020	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
			Renteinntekter		
220	154	122	Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (amortisert kost)	32	55
1.286	922	976	Renter av utlån til og fordringer på kunder (amortisert kost)	1.290	1.704
1.697	1.235	1.143	Renter av utlån til og fordringer på kunder (virkelig verdi over andre inntekter og kostnader)	1.139	1.694
3.204	2.311	2.241	Sum renteinntekter effektiv rentes metode	2.461	3.453
188	138	142	Renter av utlån til og fordringer på kunder (virkelig verdi over resultatet)	142	188
269	189	184	Renter av sertifikater og obligasjoner (virkelig verdi)	184	269
-121	-59	-120	Andre renteinntekter	-120	-121
335	269	207	Sum andre renteinntekter	207	335
3.539	2.579	2.448	Sum renteinntekter	2.668	3.788
			Rentekostnader		
62	42	45	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	45	62
889	634	531	Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	533	896
590	444	395	Renter på utstedte verdipapirer	395	590
36	24	25	Renter på ansvarlig lånekapital	25	36
35	32	38	Avgifter til bankenes sikringsfond	38	35
4	3	4	Renter på leieforpliktelse	4	4
0	0	-	Andre rentekostnader	-	0
1.617	1.180	1.037	Sum rentekostnader	1.039	1.622
1.923	1.399	1.411	Sum netto renteinntekter	1.628	2.166

Note 19 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntrådt hendelser etter balansedagen som er av vesentlig betydning for det avlagte delårsregnskapet.

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv
<i>(Isolerte tall i mill. kroner)</i>	2020	2020	2020	2019	2019	2019	2019	2018	2018
Renteinntekter	780	839	1.048	1.023	981	910	875	896	864
Rentekostnader	244	341	454	438	427	390	367	352	340
Netto renteinntekter	536	498	594	584	554	520	508	544	524
Provisjonsinntekter	380	277	314	332	336	323	304	297	299
Provisjonskostnader	36	32	35	37	40	36	30	32	23
Andre driftsinntekter	49	56	64	37	54	78	67	48	40
Netto provisjons- og andre inntekter	392	300	343	333	350	364	341	313	316
Utbytte	1	0	12	0	0	6	12	0	0
Netto resultat fra eierinteresser	88	128	115	-1	44	131	346	57	58
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	45	185	-175	12	59	61	65	-51	32
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	133	314	-48	11	103	198	423	7	90
Sum inntekter	1.061	1.112	889	928	1.007	1.082	1.271	864	930
Personalkostnader	269	255	274	274	267	267	290	286	259
Avskrivninger	33	32	34	32	30	33	36	23	24
Andre driftskostnader	163	160	178	183	161	189	169	197	173
Sum driftskostnader	465	447	487	490	457	489	494	506	457
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	596	665	402	439	550	593	777	358	473
Tap på utlån og garantier	47	130	151	33	24	8	-33	11	12
Driftsresultat før skatt	549	535	251	406	526	585	810	347	461
Skattekostnad	111	97	-16	114	116	114	54	25	99
Resultat etter skatt	438	438	266	291	409	471	757	322	362
	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv
	2020	2020	2020	2019	2019	2019	2019	2018	2018
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning ¹⁾	10,9 %	11,3 %	6,9 %	7,3 %	10,7 %	12,8 %	21,2 %	9,1 %	10,8 %
Netto renteinntekter (rentenetto) ²⁾	1,44 %	1,38 %	1,72 %	1,71 %	1,64 %	1,62 %	1,65 %	1,76 %	1,73 %
Kostnadsprosent ³⁾	43,8 %	40,2 %	54,7 %	52,7 %	45,4 %	45,2 %	38,8 %	58,6 %	49,2 %
Balansetall									
Brutto utlån til kunder	113.624	112.381	108.811	107.035	104.037	101.668	98.744	98.940	98.259
Brutto utlån til kunder inkl inkl overført til kredittforetak ¹⁾	160.993	157.956	153.846	150.688	147.310	144.337	141.079	140.165	138.153
Utlånsvekst siste 12 mnd ¹⁾	9,2 %	10,5 %	10,2 %	8,2 %	5,9 %	5,9 %	6,4 %	9,4 %	10,5 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	9,3 %	9,4 %	9,0 %	7,5 %	6,6 %	6,5 %	6,5 %	8,2 %	8,9 %
Utlånsvekst siste kvartal ¹⁾	1,1 %	3,3 %	1,7 %	2,9 %	2,3 %	3,0 %	-0,2 %	0,7 %	2,3 %
Utlånsvekst siste kvartal inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	1,9 %	2,7 %	2,1 %	2,3 %	2,1 %	2,3 %	0,7 %	1,5 %	2,0 %
Innskudd fra kunder	85.496	85.481	79.901	78.494	76.866	77.352	72.377	71.497	70.251
Innskuddsdekning ¹⁾	75,2 %	76,1 %	73,4 %	73,3 %	73,9 %	76,1 %	73,3 %	72,3 %	71,5 %
Innskuddsdekning inklusive lån overført til kredittforetak ¹⁾	53,1 %	54,1 %	51,9 %	52,1 %	52,2 %	53,6 %	51,3 %	51,0 %	50,9 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	11,2 %	10,5 %	10,4 %	9,8 %	9,4 %	9,5 %	9,5 %	8,4 %	7,6 %
Innskuddsvekst siste kvartal	0,0 %	7,0 %	1,8 %	2,1 %	-0,6 %	6,9 %	1,2 %	1,8 %	-0,6 %
Kvartalsvis gjennomsnittlig forvaltningskapital	148.048	145.392	139.184	135.676	133.711	128.573	124.882	122.395	120.455
Forvaltningskapital	148.898	147.197	143.586	134.783	136.568	130.854	126.292	123.472	121.319
Forretningskapital ¹⁾	196.267	192.772	188.621	178.436	179.841	173.522	168.626	164.696	161.212
Tap og mislighold									
Tap på utlån i perioden i prosent av brutto utlån ¹⁾	0,2 %	0,5 %	0,6 %	0,1 %	0,1 %	0,0 %	-0,1 %	0,0 %	0,0 %
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekning	17,3 %	17,1 %	17,0 %	17,2 %	16,7 %	16,7 %	16,9 %	16,8 %	15,9 %
Kjernekapitaldekning	18,3 %	18,2 %	17,7 %	17,9 %	17,7 %	17,3 %	17,5 %	17,6 %	16,7 %
Kapitaldekning	20,2 %	20,1 %	19,6 %	19,8 %	19,7 %	19,1 %	19,4 %	19,6 %	18,7 %
Netto ansvarlig kapital	16.502	16.418	15.883	15.444	15.685	14.982	14.676	14.672	14.077

1) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

2) Rentenetto i kvartalet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden.

3) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter (isolert for kvartalet).

Alternative resultatmål

SpareBank 1 Østlandet sine alternative resultatmål (APM) er utarbeidet i henhold til ESMA sine retningslinjer for APM-er og er nøkkeltall som har til hensikt å gi nyttig tilleggsinformasjon til regnskapet. Disse nøkkeltallene er enten justerte nøkkeltall eller nøkkeltall som ikke er definert under IFRS eller annen lovgivning og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre selskaper. APM-ene har ikke til hensikt å være et substitutt for regnskapstall som utarbeides etter IFRS og skal heller ikke tillegges mer vekt enn disse regnskapstallene, men har blitt inkludert i den finansielle rapporteringen for å gi en fylldigere beskrivelse av bankens prestasjoner. Videre representerer APM-ene viktige måltall for hvordan ledelsen styrer virksomheten.

Ikke-finansielle nøkkeltall og finansielle nøkkeltall som er regulert av IFRS eller annen lovgivning er ikke definert som APM-er. SpareBank 1 Østlandets APM-er benyttes både i oversikten over hovedtall og i styrets beretning, samt i regnskapspresentasjoner og prospekter. Alle APM-er vises med tilsvarende sammenligningstall for tidligere perioder.

Utlåns- og innskuddsmarginer for Morbanken beregnes i forhold til daglig gjennomsnitt av utlån til- og innskudd fra kunder. For alle andre hovedtall og APM-er som beregnes ved hjelp av gjennomsnittlige balansestørrelser, så beregnes gjennomsnittlig balansestørrelse som gjennomsnittet av inngående balanse for den aktuelle perioden og utgående balanse for hvert av kvartalene i perioden.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Resultat etter skatt inklusiv renter hybridkapital	Resultat etter skatt - Renteutgifter på hybridkapital
	Nøkkeltallet viser Resultat etter skatt korrigert for renter på hybridkapital. Hybridkapital er iht. IFRS er klassifisert som egenkapital og renteutgifter på hybridkapitalen føres derfor som en egenkapitaltransaksjon. Hybridkapitalen har mange likhetstrekk med gjeldsposter og skiller seg fra annen egenkapital ved at den er rentebærende og har ikke rett på utbyttebetalinger. Nøkkeltallet viser hva resultat etter skatt ville vært dersom renteutgiftene knyttet til hybridkapitalen hadde vært resultatført.
Egenkapitalavkastning etter skatt	$\frac{(\text{Resultat etter skatt} - \text{Renteutgifter på hybridkapital}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital} - \text{Gjennomsnittlig hybridkapital}}$
	Egenkapitalavkastning etter skatt er et av SpareBank 1 Østlandet sine viktigste finansielle måltall og gir relevant informasjon om foretakets lønnsomhet ved at den måler driftens lønnsomhet i forhold til investert kapital i virksomheten. Resultatet korrigeres for renter på hybridkapital, som iht IFRS er klassifisert som egenkapital, men som i denne sammenheng er mer naturlig å behandle som gjeld da hybridkapitalen er rentebærende og ikke har rett på utbyttebetalinger.
Underliggende bankdrift	Res. før tap – Nto. res. fra finansielle eiendeler og forpliktelser – Ekstraordinære poster
	Resultat av underliggende bankdrift gir relevant informasjon om lønnsomheten av bankens kjernevirksomhet.
Kostnadsprosent	$\frac{\text{Sum driftskostnader}}{\text{Sum inntekter}}$
	Dette nøkkeltallet gir informasjon om sammenhengen mellom inntekter og kostnader, og er et nyttig måltall for å vurdere kostnadseffektiviteten til foretaket. Beregnes som sum driftskostnader dividert med sum inntekter.
Utlånsmargin	Vektet gjennomsnittlig kunderente på utlån til kunder og utlån overført til kredittforetak - Gjennomsnittlig NIBOR 3 MND
	Utlånsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes utlånsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsmargin	Gj. snittlig NIBOR 3 MND – Vektet gj. snittlig kunderente på innskudd fra kunder
	Innskuddsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes innskuddsvirksomhet.
Netto rentemargin	Utlånsmargin + Innskuddsmargin
	Netto rentemargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes samlede utlåns- og innskuddsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Netto renteinntekter inklusiv provisjoner fra kredittforetak	Netto renteinntekter + Provisjonsinntekter fra kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er en del av den totale utlånsvirksomheten, men inntekter og kostnader forbundet med disse utlånene inntektsføres som provisjonsinntekter. Nøkkeltallet presenteres da det gir et godt bilde på netto inntekter fra den samlede utlåns- og innskuddsvirksomheten.
Forvaltningskapital	Sum eiendeler
	Forvaltningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler
Forretningskapital	Sum eiendeler + Lån overført til kredittforetak
	Forretningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler med tillegg av lån overført til kredittforetak som inngår i utlånsvirksomheten.
Brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak	Utlån til og fordringer på kunder + Lån overført til kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er fraregnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Innskuddsdekning	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Innskuddsdekning gir relevant informasjon om SpareBank 1 Østlandets finansieringsmiks. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om bankens avhengighet av markedsfinansiering.
Innskuddsdekning inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}$
	Innskuddsdekning gir informasjon om finansieringsmiks av den totale utlånsvirksomheten. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om den totale utlånsvirksomhetens avhengighet av markedsfinansiering.
Utlånsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Brutto utlån til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens utlånsvirksomhet.
Utlånsvekst siste 12 måneder inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Bto. utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}{\text{Bto. utlån til kunder for 12 mnd. siden} + \text{Lån overf. til kred. foret. for 12 mnd. siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens totale utlånsvirksomhet. Banken benytter kredittforetakene som finansieringskilde, og nøkkeltallet inkluderer lån overført til kredittforetakene for å synliggjøre aktiviteten og veksten i den totale utlånsvirksomheten inklusiv disse lånene.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i innskuddsvirksomheten som er en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet.
Tap på utlån i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Tap på utlån og garantier}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet angir resultatført tapskostnad i forhold til brutto utlån og gir relevant informasjon om hvor store tapskostnader foretaket har i forhold til utlånsvolumet. Dette gir nyttig tilleggsinformasjon til resultatført tapskostnad da kostnaden også sees i sammenheng med utlånsvolumet og er dermed bedre egnet som et sammenligningstall mot andre banker.
Utlån og forpliktelser i trinn 2 i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Utlån og forpliktelser i trinn 2}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Utlån og forpliktelser i trinn 3 i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Utlån og forpliktelser i trinn 3}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Brutto misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto misligholdte engasjement over 90 dager}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjement som ikke er misligholdt}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Netto misligholdte engasjement} + \text{Netto andre tapsutsatte engasjement}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Avsetningsgrad for misligholdte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på misligholdte engasjementer}}{\text{Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Avsetningsgrad for øvrige tapsutsatte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på øvrige tapsutsatte engasjementer}}{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjementer}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Egenkapitalprosent	$\frac{\text{Sum egenkapital}}{\text{Sum eiendeler}}$
	Nøkkeltallet gir informasjon om den uvektede soliditeten til selskapet.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern	$\frac{(\text{Sum EK} - \text{Minoritetsinteresser} - \text{Gavefond} - \text{Hybridkapital}) \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Antall utstedte egenkapitalbevis}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som egenkapitalbeviserens andel av egenkapitalen ved utløpet av perioden dividert på antall egenkapitalbevis.</p>
Pris/resultat per EK-bevis	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Resultat per egenkapitalbevis} \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om inntjeningen per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på det aktuelle tidspunkt, noe som gir mulighet for å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnes som børskurs per egenkapitalbevis dividert på annualisert resultat per egenkapitalbevis.</p>
Pris/bokført egenkapital	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på gitt tidspunkt. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som børskurs per egenkapitalbevis dividert på bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern (se definisjonen av dette nøkkeltallet over).</p>
Gjennomsnittlig LTV (Loan to value)	$\frac{\text{Gjennomsnittlig lånebeløp på utlån til kunder}}{\text{Gjennomsnittlig markedsverdi på sikekrhetsstilte eiendeler}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om belåningsgraden i utlånsporteføljen og er relevant for å vurdere tapsrisiko i utlånsporteføljen.</p>
Utlån overført til kredittforetak	<p>Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS og som dermed er fra regnet fra balansen</p> <p>Utlån overført til kredittforetak er fraregnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten. Nøkkeltallet brukes for beregning av andre APM-er.</p>
Act/Act	$\frac{\text{Totalt antall dager i året (365 eller 366)}}{\text{Antall dager hittil i år}}$ <p>Act/Act brukes for å annualisere resultatstørrelser som inngår i nøkkeltall. Resultatstørrelser annualiseres i nøkkeltallene for at de skal være sammenlignbare med andre perioders nøkkeltall.</p>
Ekstraordinære poster	<p>Identifiserte kostnader som er vurdert å skyldes engangshendelser</p> <p>Nøkkeltallet brukes til å beregne underliggende bankdrift som er oppført som en egen APM.</p>
Resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserens andel av resultat etter skatt fordelt per gjennomsnittlig egenkapitalbevis i regnskapsperioden.</p>
Utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden} + \text{Antall EKB utstedt etter regnskapsperiodens slutt}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserens andel av resultat etter skatt fordelt på summen av gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i regnskapsåret med tillegg av antall egenkapitalbevis som er utstedt etter regnskapsperiodens slutt.</p>
Sum driftskostnader korrigeret for restruktureringskostnader	<p>Sum driftskostnader – Restruktureringskostnader</p> <p>Restruktureringskostnader i forbindelse med omorganisering av virksomheten inngår i sum driftskostnader, men disse kostnadene holdes utenfor når virksomheten fastsetter mål for vekst i driftskostnader. Disse kostnadene holdes utenfor for at vekstallene skal være sammenlignbare over tid. Nøkkeltallet presenteres da det gir et godt grunnlag for å beregne underliggende kostnadsvekst.</p>

Finanskalender 2021

Dato	Tema
12. februar 2021	4. kvartal 2020: Offentliggjøring av resultat kl 7.30
4. mars 2021	Årsrapport 2020
25. mars 2021	Representantskapsmøte
30. april 2021	1. kvartal 2021: Offentliggjøring av resultat kl 7.30
10. august 2021	2. kvartal 2021: Offentliggjøring av resultat kl 10.00
29. oktober 2021	3. kvartal 2021: Offentliggjøring av resultat kl 7.30

*Vi tar forbehold om eventuelle endringer av datoer for offentliggjøring.
Opplysningene er informasjonspliktig etter verdipapirhandelloven § 5-1.*

Stilleperioden varer fra femte bankdag i et nytt kvartal og til kvartalsrapporten blir offentliggjort. I denne perioden vil det ikke være noen kontakt mellom Investor Relations og pressen, investorer, analytikere eller andre markedsaktører.

Kontaktinformasjon

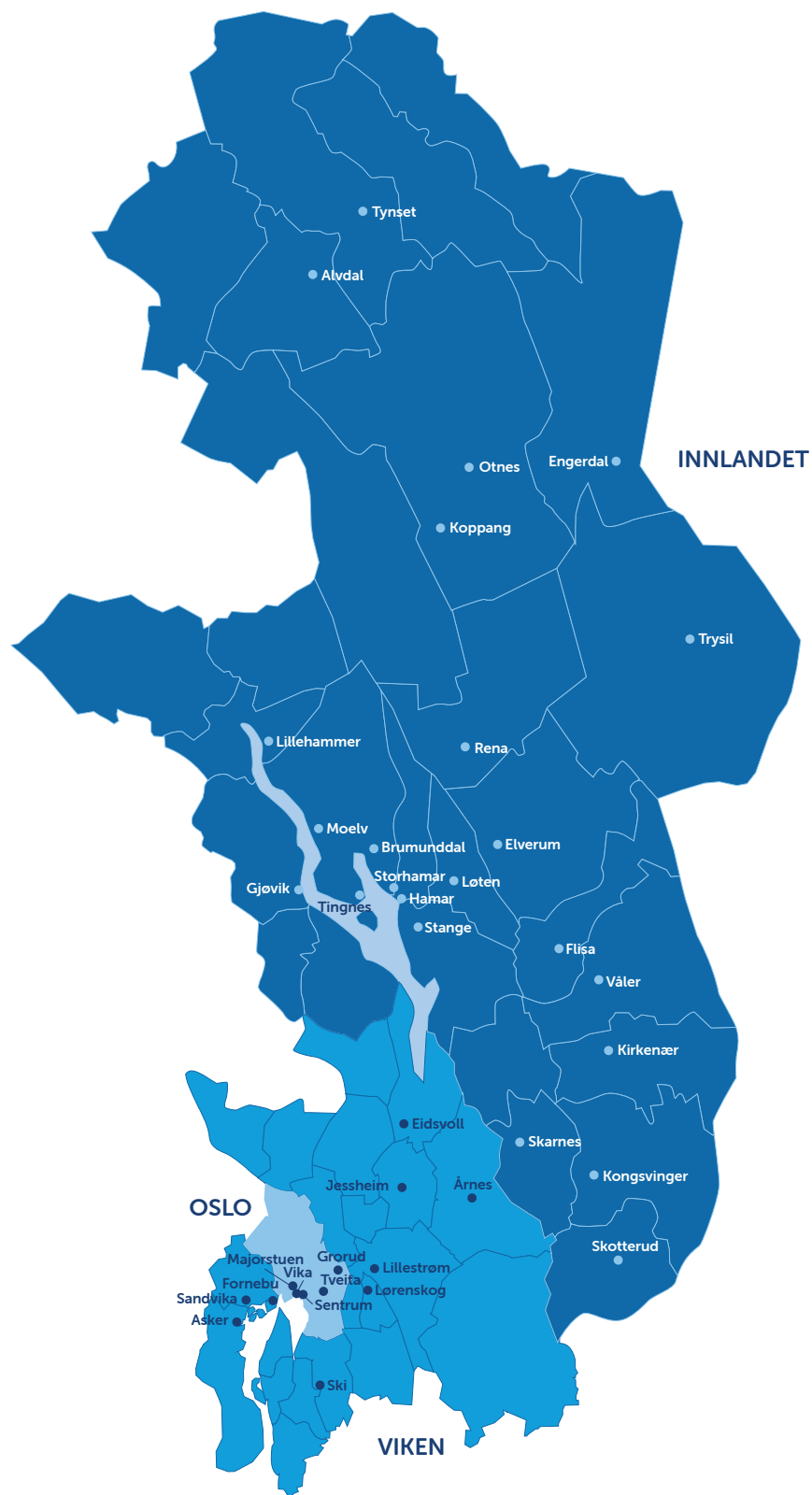
Richard Heiberg
Administrerende direktør
Tel.: +47 902 06 018
richard.heiberg@sb1ostlandet.no

Geir-Egil Bolstad
Finansdirektør
Tel.: +47 918 82 071
geir-egil.bolstad@sb1ostlandet.no

Runar Hauge
IR-kontakt
Tel.: +47 482 95 659
Runar.hauge@sb1ostlandet.no

Konsernadministrasjon

Strandgata 15, 2317 Hamar
Postboks 203, 2302 Hamar
Org. nummer 920 426 530

Telefon

Privat: 915 07040
Bedrift: 915 07050

sb1ostlandet.no